

HRVATSKA KONTROLA ZRAČNE PLOVIDBE d.o.o.,
Velika Gorica

**Godišnji financijski izvještaji i
Izvješće neovisnog revizora
za 2015. godinu**

SADRŽAJ

	Stranica
Odgovornost za finansijske izvještaje	1
Izvješće neovisnog revizora	2
Izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti	4
Bilanca / Izvještaj o finansijskom položaju	5
Izvještaj o promjenama kapitala	7
Izvještaj o novčanim tokovima	8
Bilješke uz finansijske izvještaje	9

Uprava društva **HRVATSKA KONTROLA ZRAČNE PLOVIDBE d.o.o.**, Velika Gorica, Rudolfa Fizira 2, ("Društvo") je dužna osigurati da godišnji finansijski izvještaji za 2015. godinu budu sastavljeni u skladu sa Zakonom o računovodstvu (NN 109/07, 54/13, 121/14) i Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja koji su na snazi u Europskoj uniji, tako da pružaju istinit i objektivan prikaz finansijskog stanja, rezultata poslovanja, promjena kapitala i novčanih tokova Društva za to razdoblje.

Na temelju provedenih istraživanja, Uprava opravdano očekuje da Društvo ima odgovarajuća sredstva za nastavak poslovanja u doglednoj budućnosti. Sukladno tomu, Uprava je izradila finansijske izvještaje pod pretpostavkom neograničenosti vremena poslovanja Društva.

Pri izradi finansijskih izvještaja Uprava je odgovorna:

- za odabir i potom dosljednu primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika;
- za davanje razumnih i razboritih prosudbi i procjena;
- za primjenu važećih standarda finansijskog izvještavanja i za objavu i objašnjenje u finansijskim izvještajima svakog odstupanja koje je od materijalnog značaja; te
- izradu finansijskih izvještaja uz pretpostavku o neograničenosti vremena poslovanja, osim ako je pretpostavka neprimjerena.

Uprava je odgovorna za vođenje ispravnih računovodstvenih evidencija, koje će u bilo koje doba s prihvatljivom točnošću odražavati finansijski položaj i rezultate poslovanja Društva, kao i njihovu usklađenost sa Zakonom o računovodstvu (NN 109/07, 54/13, 121/14) i Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja. Uprava je također odgovorna za čuvanje imovine Društva, pa stoga i za poduzimanje opravdanih mjera da bi se spriječile i otkrile prijevare i ostale nezakonitosti.

Potpisano u ime Uprave:

Dragan Bilać, Direktor Društva

HRVATSKA KONTROLA ZRAČNE PLOVIDBE d.o.o.
Rudolfa Fizira 2
10410 Velika Gorica



20. svibnja 2016.

IZVJEŠĆE NEOVISNOG REVIZORA**Vlasniku društva HRVATSKA KONTROLA ZRAČNE PLOVIDBE d.o.o., Velika Gorica**

1. Obavili smo reviziju priloženih godišnjih finansijskih izvještaja društva **HRVATSKA KONTROLA ZRAČNE PLOVIDBE d.o.o.**, Velika Gorica, Rudolfa Fizira 2 ("Društvo") za godinu koja je završila 31. prosinca 2015., koji se sastoje od Bilance/Izvještaja o finansijskom položaju na 31. prosinca 2015., Izvještaja o sveobuhvatnoj dobiti, Izvještaja o promjenama kapitala i Izvještaja o novčanim tokovima za tada završenu godinu, kao i pripadajućih Bilješki uz finansijske izvještaje u kojima je iznijet sažetak značajnih računovodstvenih politika i ostalih objašnjenja.

Odgovornost Uprave Društva

2. Uprava Društva je odgovorna za sastavljanje i fer prezentaciju priloženih finansijskih izvještaje u skladu s Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja koji su na snazi u Europskoj uniji i za one interne kontrole za koje Uprava Društva odredi da su potrebne za omogućavanje sastavljanja finansijskih izvještaje koji su bez značajnog pogrešnog prikazivanja uslijed prijevare ili pogreške.

Odgovornost revizora

3. Naša odgovornost je izraziti mišljenje o priloženim finansijskim izvještajima na osnovi obavljene revizije. Reviziju smo obavili u skladu s Međunarodnim revizijskim standardima. Ti standardi zahtijevaju da postupamo u skladu sa zahtjevima etike i reviziju planiramo i obavimo kako bismo stekli razumno uvjerenje o tome jesu li finansijski izvještaji bez značajnih pogrešnih prikazivanja.

Revizija uključuje obavljanje postupaka radi pribavljanja revizijskih dokaza o iznosima i objavama u finansijskim izvještajima. Izbor odabranih postupaka ovisi o revizorovoj prosudbi, uključujući procjenu rizika značajnih pogrešnih iskaza u finansijskim izvještajima uslijed prijevara ili pogrešaka. Pri tom procjenjivanju rizika, revizor razmatra interne kontrole, koje su važne Društvu za sastavljanje i fer prezentiranje finansijskih izvještaja, kako bi obavio revizijske postupke prikladne u postojećim okolnostima, ali ne i u svrhu izražavanja mišljenja o uspješnosti internih kontrola. Revizija također obuhvaća procjenu prikladnosti primjenjenih računovodstvenih politika i razboritost računovodstvenih procjena Uprave Društva, kao i ocjenu cjelokupnog prikaza finansijskih izvještaja.

Vjerujemo da revizijski dokazi koje smo prikupili jesu dostatni i prikladni kao osnova za izražavanje našeg mišljenja.

Mišljenje

4. Prema našem mišljenju, priloženi finansijski izvještaji, u svim značajnim odrednicama, istinito i fer prikazuju finansijski položaj Društva na 31. prosinca 2015., te finansijsku uspješnost i novčane tokove Društva za 2015. godinu sukladno Zakonu o računovodstvu i Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja koji su na snazi u Europskoj uniji.

Mišljenje o usklađenosti s ostalim zakonskim ili regulatornim zahtjevima

5. Uprava Društva odgovorna je za sastavljanje godišnjih finansijskih izvještaja Društva za godinu koja je završila 31. prosinca 2015. u propisanom obliku temeljem Pravilnika o strukturi i sadržaju godišnjih finansijskih izvještaja (NN 38/08, 12/09, 130/10), te u skladu s ostalim propisima koji uređuju poslovanje Društva ("Standardni godišnji finansijski izvještaji"). Finansijske informacije iznijete u standardnim godišnjim finansijskim izvještaje Društva u skladu su sa informacijama iznijetim u godišnjim finansijskim izvještajima Društva prikazаниh na stranicama 4 do 45 na koje smo iskazali mišljenje kao što je iznijeto u odjeljku Mišljenje gore.

Mišljenje o usklađenosti s Godišnjim izvješćem

6. Uprava Društva odgovorna je za sastavljanje Godišnjeg izvještaja Društva. Slijedom odredbi članka 17. Zakona o računovodstvu u obvezi smo izraziti mišljenje o usklađenosti Godišnjeg izvještaja Društva s godišnjim finansijskim izvještajima Društva. Prema našem mišljenju, na temelju obavljene revizije godišnjih finansijskih izvještaja Društva i usporedbe s Godišnjim izvještajem Društva za godinu koja je završila 31. prosinca 2015., finansijske informacije iznijete u Godišnjem izvještaju Društva za 2015. godinu, odobrenim za njihovo izdavanje od strane Uprave Društva, u skladu su sa finansijskim informacijama iznijetim u godišnjim finansijskim izvještajima Društva prikazanim na stranicama 4 do 45 na koje smo iskazali mišljenje kao što je iznijeto u odjeljku Mišljenje gore.

U Zagrebu 20. svibnja 2016.

BDO Croatia d.o.o.

Trg J. F. Kennedy 6b

10 000 Zagreb

BDO

BDO Croatia d.o.o.
za pružanje revizorskih,konzulting
i računovodstvenih usluga
Zagreb, J.F. Kennedy 6/b

Darko Karić, ovlašteni revizor

Zdenko Balen, član Uprave

HRVATSKA KONTROLA ZRAČNE PLOVIDBE d.o.o., Velika Gorica
IZVJEŠTAJ O SVEOBUHVATNOJ DOBITI
za godinu koja je završila 31. prosinca 2015.

	Bilješka	2015. godina		2014. godina	
		u kn	u kn	u kn	u kn
Prihodi od prodaje	3	716.796.363		676.625.942	
Ostali poslovni prihodi	4	56.493.067		24.345.494	
Poslovni prihodi		773.289.430		700.971.436	
Troškovi sirovina i materijala	5	(11.116.388)		(10.100.274)	
Ostali vanjski troškovi	6	(49.075.865)		(43.337.658)	
Materijalni troškovi		(60.192.253)		(53.437.932)	
Neto plaće i nadnlice		(199.685.449)		(187.555.354)	
Troškovi poreza i doprinosa iz plaće		(151.828.152)		(152.652.254)	
Doprinosi na plaće		(75.531.113)		(71.682.482)	
Troškovi osoblja	7	(427.044.714)		(411.890.090)	
Amortizacija	8	(101.772.030)		(97.872.073)	
Ostali troškovi	9	(31.813.311)		(31.766.693)	
Vrijednosno usklađenje kratkotrajne imovine		(826.991)		(2.218.520)	
Vrijednosno usklađenje	10	(826.991)		(2.218.520)	
Rezerviranja	11	(82.333.278)		(46.475.311)	
Ostali poslovni rashodi	12	(5.663.186)		(26.952.904)	
Poslovni rashodi		(709.645.763)		(670.613.523)	
Kamate, tečajne razlike, dividende i slični prihodi iz odnosa s nepovezanim poduzetnicima i drugim osobama		5.696.997		3.823.495	
Financijski prihodi	13	5.696.997		3.823.495	
Kamate, tečajne razlike i drugi rashodi iz odnosa s nepovezanim poduzetnicima i drugim osobama		(8.066.452)		(8.977.779)	
Financijski rashodi	14	(8.066.452)		(8.977.779)	
UKUPNI PRIHODI		778.986.427		704.794.931	
UKUPNI RASHODI		(717.712.215)		(679.591.302)	
DOBIT PRIJE OPOREZIVANJA		61.274.212		25.203.629	
Porez na dobit	15	(12.634.206)		(5.484.696)	
DOBIT RAZDOBLJA	31	48.640.006		19.718.933	
NETO OSTALA SVEOBUHVATNA DOBIT RAZDOBLJA		-		-	
SVEOBUHVATNA DOBIT RAZDOBLJA		48.640.006		19.718.933	

Popratne bilješke pod brojem 1 do 44 u nastavku čine sastavni dio ovih financijskih izvještaja

HRVATSKA KONTROLA ZRAČNE PLOVIDBE d.o.o., Velika Gorica
BILANCA / IZVJEŠTAJ O FINANCIJSKOM POLOŽAJU
na 31. prosinca 2015.

	Bilješka	31. prosinca	31. prosinca
		2015. u kn	2014. u kn
AKTIVA			
Koncesije, patenti, licencije, robne i uslužne marke, softver i ostala prava		227.818.394	225.470.968
Predujmovi za nabavu nematerijalne imovine		4.795.373	4.181.001
Nematerijalna imovina u pripremi		6.730.369	26.094.751
Nematerijalna imovina	16	239.344.136	255.746.720
Zemljište		48.649.949	48.649.949
Građevinski objekti		88.972.937	100.439.138
Postrojenja i oprema		111.175.095	126.931.451
Alati, pogonski inventar i transportna imovina		11.611.654	8.036.361
Predujmovi za materijalnu imovinu		4.381.060	2.573.560
Materijalna imovina u pripremi		34.233.133	37.285.231
Materijalna imovina	17	299.023.828	323.915.690
Financijska imovina	18	45.810	45.969
Odgodena porezna imovina	19	19.260.756	9.131.095
DUGOTRAJNA IMOVINA		557.674.530	588.839.474
Sirovine i materijal		2.255.710	2.545.399
Predujmovi za zalihe		-	77.672
Zalihe	20	2.255.710	2.623.071
Potraživanja od kupaca	21	111.851.595	109.445.350
Potraživanja od zaposlenika i članova poduzetnika	22	51.121	50.961
Potraživanja od države i drugih institucija	23	2.359.639	2.485.130
Ostala potraživanja	24	222.239	111.090
Potraživanja		114.484.594	112.092.531
Dani zajmovi, depoziti i slično		214.935.526	191.665.307
Financijska imovina	25	214.935.526	191.665.307
Novac u banci i blagajni	26	147.093.936	110.660.467
KRATKOTRAJNA IMOVINA		478.769.766	417.041.376
Plaćeni troškovi budućeg razdoblja			
i obračunati prihodi	27	3.180.537	6.749.953
UKUPNO AKTIVA		1.039.624.833	1.012.630.803
IZVANBILANČNI ZAPISI	40	392.555.273	395.267.804

HRVATSKA KONTROLA ZRAČNE PLOVIDBE d.o.o., Velika Gorica
 BILANCA / IZVJEŠTAJ O FINANCIJSKOM POLOŽAJU
 na 31. prosinca 2015. - nastavak

		31. prosinca 2015. Bilješka	31. prosinca 2014. u kn
PASIVA			
Temeljni kapital	28	412.759.600	412.759.600
Ostale rezerve		21.527.557	1.808.624
Rezerve iz dobiti	29	21.527.557	1.808.624
Zadržana dobit	30	38.481.567	38.481.567
Dobit poslovne godine	31	48.640.006	19.718.933
KAPITAL I REZERVE		521.408.730	472.768.724
Rezerviranja za mirovine, otpremnine i slične obveze		79.387.319	50.155.406
Druga rezerviranja		1.056.500	678.500
Rezerviranja	32	80.443.819	50.833.906
Obveze prema bankama i drugim institucijama		283.978.303	331.301.643
Dugoročne obveze	33	283.978.303	331.301.643
Obveze prema bankama i drugim finansijskim institucijama	34	54.412.185	54.600.499
Obveze prema dobavljačima	35	26.716.171	31.327.567
Obveze prema zaposlenicima	36	18.052.294	18.853.969
Obveze za poreze, doprinose i slična davanja	37	33.723.949	34.595.004
Ostale kratkoročne obveze	38	5.642.966	5.857.843
Kratkoročne obveze		138.547.565	145.234.882
Odgodeno plaćanje troškova i prihod budućeg razdoblja	39	15.246.416	12.491.648
UKUPNO PASIVA		1.039.624.833	1.012.630.803
IZVANBILANČNI ZAPISI	40	392.555.273	395.267.804

Popratne bilješke pod brojem 1 do 44 u nastavku čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja

HRVATSKA KONTROLA ZRAČNE PLOVIDBE d.o.o., Velika Gorica
IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA KAPITALA
za godinu koja je završila 31. prosinca 2015.

	Temeljni (upisani) kapital	Ostale rezerve	Zadržana dobit	Dobit poslovne godine	Ukupno
	u kn	u kn	u kn	u kn	u kn
31. prosinca 2013.	352.759.600	60.000.000	38.481.567	1.808.624	453.049.791
Raspodjela dobiti	-	(60.000.000)	-	(1.808.624)	(61.808.624)
Povećanje kapitala	60.000.000	-	-	-	60.000.000
Dobit tekuće godine	-	1.808.624	-	19.718.933	21.527.557
31. prosinca 2014.	412.759.600	1.808.624	38.481.567	19.718.933	472.768.724

	Temeljni (upisani) kapital	Ostale rezerve	Zadržana dobit	Dobit poslovne godine	Ukupno
	u kn	u kn	u kn	u kn	u kn
Bilješka	28	29	30	31	
31. prosinca 2014.	412.759.600	1.808.624	38.481.567	19.718.933	472.768.724
Raspodjela dobiti	-	-	-	(19.718.933)	(19.718.933)
Dobit tekuće godine	-	19.718.933	-	48.640.006	68.358.939
31. prosinca 2015.	412.759.600	21.527.557	38.481.567	48.640.006	521.408.730

Popratne bilješke pod brojem 1 do 44 u nastavku čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja

HRVATSKA KONTROLA ZRAČNE PLOVIDBE d.o.o., Velika Gorica

IZVJEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA

za godinu koja je završila 31. prosinca 2015.

		2015. godina	2014. godina
	Bilješka	u kn	u kn
I NOVČANI TOKOVI OD POSLOVNIH AKTIVNOSTI			
Dobit prije poreza		61.274.212	25.203.629
Amortizacija		101.772.030	97.872.074
Povećanje kratkoročnih obveza		-	7.862.642
Smanjenje zaliha		1.647.540	-
Ostalo povećanje novčanog toka		5.925.201	50.544.943
Smanjenje kratkoročnih obveza		(5.767.323)	-
Povećanje kratkotrajnih potraživanja		(4.958.278)	(8.538.256)
Povećanje zaliha		-	(139.484)
NETO NOVČANI TOKOVI OD POSLOVNIH AKTIVNOSTI		159.893.382	172.805.548
II NOVČANI TOKOVI OD INVESTICIJSKIH AKTIVNOSTI			
Novčani primici od prodaje dugotrajne materijalne i nematerijalne imovine		77.349	135.839
Novčani primici od kamata		3.899.567	3.079.750
Ukupno novčani primici od investicijskih aktivnosti		3.976.916	3.215.589
Novčani izdaci za kupnju dugotrajne materijalne i nematerijalne imovine		(61.598.516)	(62.818.284)
Ostali novčani izdaci od investicijskih aktivnosti		(24.527.825)	(153.816.912)
Ukupno novčani izdaci od investicijskih aktivnosti		(86.126.341)	(216.635.196)
NETO NOVČANI TOKOVI OD INVESTICIJSKIH AKTIVNOSTI		(82.149.425)	(213.419.607)
III NOVČANI TOKOVI OD FINANSIJSKIH AKTIVNOSTI			
Novčani primici od glavnice kredita, zadužnica, pozajmica i drugih posudbi		6.462.647	27.951.296
Ostali novčani primici od finansijskih aktivnosti		4.454.753	-
Ukupno novčani primici od finansijskih aktivnosti		10.917.400	27.951.296
Novčani izdaci za otplatu glavnice kredita i obveznica		(52.227.888)	(27.530.846)
Ukupno novčani izdaci od finansijskih aktivnosti		(52.227.888)	(27.530.846)
NETO NOVČANI TOKOVI OD FINANSIJSKIH AKTIVNOSTI		(41.310.488)	420.450
UKUPAN NETO NOVČANI TOKOVI	41	36.433.469	(40.193.609)
NOVAC I NOVČANI EKVIVALENTI			
NA POČETKU RAZDOBLJA	26	110.660.467	150.854.076
NOVAC I NOVČANI EKVIVALENTI			
NA KRAJU RAZDOBLJA	26	147.093.936	110.660.467
POVEĆANJE/(SMANJENJE) NOVCA			
I NOVČANIH EKVIVALENATA		36.433.469	(40.193.609)

Popratne bilješke pod brojem 1 do 44 u nastavku čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja

UVOD

Hrvatska kontrola zračne plovidbe d.o.o., („Društvo“) sa sjedištem u Velikoj Gorici, Rudolfa Fizira 2, osnovano je Zakonom o osnutku Hrvatske kontrole zračne plovidbe (NN 19/98, 20/00 i 51/13) kao društvo s ograničenom odgovornošću. Engleski naziv Društva glasi: „Croatian Air Navigation Services, Limited“ ili skraćeno „Croatia Control Ltd“.

Osnivač i 100%-tni vlasnik Društva je Republika Hrvatska.

Društvo je odgovorno je za pružanje usluga u zračnoj plovidbi civilnim i vojnim korisnicima zračnog prostora RH i zračnog prostora koji joj je dodijeljen na upravljanje sukladno međunarodnim konvencijama i ugovorima.

1. OPĆI PODACI

1.1. Djelatnost

Društvo se bavi sljedećim djelatnostima:

- pružanje usluga u zračnoj plovidbi,
- provedba operativnih i središnjih operativnih poslova zračne plovidbe, a posebice kontrola zračnog prometa, poslovi uzbunjivanja, letnih informacija i preduzletnog informiranja s ciljem sigurnoga, redovitog i nesmetanog odvijanja zračnog prometa,
- obrada i pohranjivanje podataka o letu, prosljeđivanje informacija od značenja za sigurnost zračnog prometa, upravljanje protokom zračnog prometa i korištenjem zračnog prometa,
- prikupljanje, obrada i objavljivanje zrakoplovnih informacija, uključujući objavljivanje posebnih publikacija,
- utvrđivanje operativnih zahtjeva za sustave kontrole zračnog prometa, sustave za posluživanje i nadzor, opremu i infrastrukturu i sl.,
- planiranje i skrb o strukturi zračnog prostora i letačkim postupcima, uzimajući u obzir interese civilnih i vojnih korisnika te zaštitu okoliša,
- razvoj, izgradnja, održavanje, nadzor i potvrđivanje ispravnosti postrojenja, sustava i uređaja kontrole zračne plovidbe i zrakoplovne meteorologije,
- zrakoplovno meteorološka motrenja za klimatologiju aerodroma te sastavljanje i razmjena zrakoplovnih meteoroloških izvješća,
- izrada zrakoplovnih meteoroloških prognoza i posebnih upozorenja za aerodrome i rute u zračnom prostoru iz stavka 4. članka 5. Zakona o osnutku Hrvatske kontrole zračne plovidbe NN 19/98,
- priprema zrakoplovne meteorološke dokumentacije te osiguranje i drugih obveza koje proizlaze iz ICAO dokumenata

- provedba i usklađivanje operativnih, razvojnih i međunarodnih poslova i zadaća u međunarodnim organizacijama, posebice ICAO-u i Eurocontrol-u,
- stručna izobrazba i usavršavanje osoblja potrebnog za obavljanje poslova,
- izvoz i uvoz za potrebe Društva i
- ostali poslovi i operacije koje su u funkciji sigurnog obavljanja zračnog prometa.

1.2. Zaposleni

Broj zaposlenih u Društvu na 31. prosinca 2015. iznosi **715** radnika (31. prosinca 2014. iznosio je **704** radnika).

Struktura zaposlenih je kako slijedi:

	31. prosinca 2015.	31. prosinca 2014.
VSS	225	215
VŠS	189	189
SSS	289	287
KV	8	9
NKV	4	4
Ukupno	715	704

U razdoblju od 1.1.2015. do 31.12.2015. u Društvu je dodatno zaposleno 34 radnika i to:

- Sektor upravljanja zračnim prometom (SUZP) 2 radnika na određeno vrijeme, 1 radnik na neodređeno vrijeme, 9 radnika-pripravnika koji su na stručnom osposobljavanju za oblasnog radarskog kontrolora i 18 radnika-kandidata za dobivanje dozvole HKZP-studenta,
- Sektor zrakoplovno tehničkog sustava (SZTS) 1 radnik na određeno vrijeme,
- Sektor ljudskih potencijala, pravnih i finansijskih poslova (SLJPPFP) 2 radnika (1 na neodređeno i 1 na određeno vrijeme) i
- Sektor vojnih zadaća (SVZ) 1 radnik na neodređeno vrijeme.

U istom razdoblju otišla su 23 radnika, i to iz Sektora upravljanja zračnim prometom (SUZP) 19 radnika (12 radnika je otišlo u mirovinu, 2 radnika preminula, 2 radnika su dala otkaz ugovora o radu i 3 pripravnika su dobila otkaz ugovora o radu), iz Sektora zrakoplovno-tehničkog sustava (SZTS) 3 radnika su otišla u mirovinu i iz Sektora vojnih zadaća (SVZ) 1 radnik je otišao u mirovinu.

**HRVATSKA KONTROLA ZRAČNE PLOVIDBE d.o.o., Velika Gorica
BILJEŠKE UZ FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE
za godinu koja je završila 31. prosinca 2015. - nastavak**

1.3. Nadzorni odbor i Uprava Društva

Članovi Nadzornog odbora Društva:

	od – do
Darko Prebežac, predsjednik	07.12.2012.- 06.12.2016.
Dinko Staničić, zamjenik	07.12.2012.- 06.12.2016.
Marijana Müller, član	07.12.2012.- 06.12.2016.
Marko Nevešćanin, član	30.12.2015.- 29.12.2019.
Željko Gojko, član	23.12.2007.- 22.12.2015.
Hrvoje Filipović, član	04.06.2012.- 11.09.2015.

Uprava Društva:

	od - do
Dragan Bilać, Direktor Društva	08.03.2013. - 07.03.2018.

Iznos naknade članovima Uprave i Nadzornog odbora Društva prikazan je u Bilješkama 7. i 9. uz finansijske izvještaje. Novi član Nadzornog odbora u funkciji predstavnika radnika je Marko Nevešćanin.

2. SAŽETAK NAJAVAŽNIJIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

Sažetak najvažnijih računovodstvenih politika, koje su dosljedno primjenjivane u tekućoj godini, izložen je u nastavku. Sadašnji Pravilnik o primjeni računovodstvenih politika, Ur.br.: 13-02/102-0020/0001, primjenjuje se od 1. 1. 2013.

2.1. Izjava o usklađenosti i osnova prikaza

Financijski izvještaji Društva za 2015. godinu sastavljeni su u skladu sa Zakonom o računovodstvu (NN 109/07, 54/13, 121/14,) i Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja ("MSFI") koji su na snazi u Europskoj uniji te u skladu sa Pravilnikom o strukturi i sadržaju godišnjih financijskih izvještaja (NN 38/08, 12/09, 130/10).

Financijski izvještaji sastavljeni su uz primjenu temeljne računovodstvene pretpostavke nastanka poslovnog događaja po kojem se učinci transakcija priznaju kada su nastali i iskazuju u financijskim izvještajima za razdoblje na koje se odnose, te uz primjenu temeljne računovodstvene pretpostavke vremenske neograničenosti poslovanja.

Financijski izvještaji Društva sastavljeni su u hrvatskim kunama kao funkcionalnoj, odnosno izvještajnoj valuti Društva. Financijski izvještaji prezentirani su u kunama, s obzirom da je to valuta u kojoj je iskazana većina poslovnih događaja Društva. Na dan 31. prosinca 2015. tečaj za 1 EUR iznosio je 7,64 HRK (31. prosinca 2014. 7,66 HRK).

Standardi, tumačenja i dodaci koji su izdani od IASB i usvojeni u Europskoj uniji te su stupili na snagu

Društvo je za godinu završenu 31. prosinca 2015. usvojilo dolje navedene izmjene Međunarodnih standarda financijskog izvještavanja te je prema zahtjevima prikazalo usporedne podatke. na dan 1. siječnja 2015.:

- Godišnja poboljšanja iz ciklusa 2011-2013, te izmjene i dopune su na snazi u EU za obračunska razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2015., uz dopuštenu raniju primjenu. Ona uključuju:
 - MSFI 3 Poslovna spajanja,
 - MSFI 13 Mjerenje fer vrijednosti,
 - MRS 40 Ulaganje u nekretnine
- IFRIC 21 Pristojbe (na snazi u EU za obračunska razdoblja koja započinju na dan ili nakon 17. lipnja 2014., uz dopuštenu raniju primjenu).

Primjena gore navedenih standarda nije imala utjecaja na finansijske izvještaje Društva za 2015.

Standardi, tumačenja i dodaci koji još nisu stupili na snagu

Na datum odobrenja finansijskih izvještaja bili su izdani sljedeći novi ili izmijenjeni standardi i tumačenja koja još nisu na snazi za godinu završenu 31. prosinca 2015.:

- Izmjene i dopune MRS 19 Planovi definiranih primanja: Doprinosi zaposlenih - MRS 19 zahtijeva da se doprinosi zaposlenika ili trećih uzmu u obzir prilikom obračuna. Ove izmjene su na snazi u EU za razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. veljače 2015., uz dopuštenu raniju primjenu. Uprava ne očekuje da će ove izmjene imati učinak za Društvo.
- Godišnja poboljšanja iz ciklusa 2010 - 2012, te izmjene i dopune su na snazi u EU za obračunska razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. veljače 2015., uz dopuštenu raniju primjenu i ne očekuje se da će imati značajan utjecaj na Društvo. Ona uključuju:
 - MSFI 2 Plaćanje temeljeno na dionicama,
 - MSFI 3 Poslovna spajanja,
 - MSFI 8 Poslovni segmenti,
 - MSFI 13 Mjerenje fer vrijednosti
 - MRS 16 Nekretnine, postrojenja i oprema i MRS 38 Nematerijalna imovina,
 - MRS 24 Objavljivanje povezanih osoba

Sljedeći standardi i izmjene postojećih standarda nisu još usvojeni u EU:

- MSFI 9 Financijski instrumenti – u srpnju 2014., IASB je izdao konačnu verziju MSFI 9 Financijski instrumenti koji sadrži cjelovit projekt finansijskih instrumenata i zamjene MRS 39 Financijski instrumenti: priznavanje i mjerenje, te sve prethodne verzije MSFI 9. MSFI 9 je na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2018., ranija primjena je dopuštena. Primjena standarda neće imati značajan učinak na finansijske izvještaje Društva zbog toga što su finansijski instrumenti koje Društvo ima u svojim poslovni knjigama uglavnom povezani uz redovitu aktivnost (potraživanja, novac, obveze po kreditima).
- MSFI 14 Razgraničenja – standard se odnosi na subjekte koji posluju na reguliranim tržištima koja po prvi puta primjenjuju MSFI. MSFI 14 je na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2016.. Društvo priprema finansijske izvještaje u skladu s MSFI te ovaj standard neće primijeniti.
- MSFI 15 Prihodi od ugovora s kupcima – MSFI 15 je izdan u svibnju 2014. i predstavlja novi model u pet koraka koji će se odnositi na prihode koji proizlaze iz ugovora s kupcima. Uprava provodi detaljne analize oko mogućih učinaka navedenog standarda na finansijske izvještaje Društva.

Godišnja poboljšanja MSFI ciklus 2012. - 2014.

- MSFI 5 - Dugotrajna imovina namijenjena prodaji i prestanak poslovanja
- MSFI 7- Financijski instrumenti: objavljivanje (s posljedičnim izmjenama MSFI 1)
- MRS 19 - Primanja zaposlenih
- MRS 34 - Finansijski izvještaji za razdoblja tijekom godine

Ove izmjene stupaju na snagu 1. siječnja 2016. godine. Ranija primjena je dopuštena:

- Izmjene MSFI 10 i MRS 28 - Prodaja ili unos imovine između investitora i pridruženog društva ili zajedničkog pothvata (izdano u rujnu 2014.)
- Izmjene MSFI 10, MSFI 12 i MRS 28 – Investicijski subjekti: primjena izuzeća od obveze konsolidacije (izdano u prosincu 2014.)
- Izmjene MSFI 11 – Računovodstvo za stjecanje udjela u zajedničkim operacijama (izdano u svibnju 2014.)
- Izmjene MRS 1 – Objavljivanja (izdano u prosincu 2014.)
- Izmjene u MRS 16 i MRS 38 – Pojašnjenje prihvatljivih metoda amortizacije (izdano u svibnju 2014.)
- Izmjene MRS 16 i MRS 41 – Poljoprivreda: višegodišnji nasadi (izdano u lipnju 2014.)
- Izmjene MRS 27 – Metoda udjela u odvojenom financijskim izvještajima (izdano u kolovozu 2014.)

Uprava predviđa da će sva gore navedena tumačenja i standardi biti primjenjeni u financijskim izvješćima Društva za razdoblja od kada budu na snazi, te da njihovo usvajanje neće imati značajan utjecaj na finansijske izvještaje u razdoblju prve primjene.

2.2. Ključne procjene i neizvjesnost procjena

Prilikom sastavljanja finansijskih izvještaja korištene su određene procjene koje utječu na iskaz imovine i obveza Društva, prihode i rashode Društva i objavljivanje potencijalnih obveza Društva.

Budući događaji i njihovi utjecaji ne mogu se predvidjeti sa sigurnošću, slijedom čega se stvarni rezultati mogu razlikovati od procijenjenih. Procjene korištene pri sastavljanju finansijskih izvještaja su podložne izmjenama nastankom novih događaja, stjecajem dodatnog iskustva, dobivanjem dodatnih informacija i spoznaja i promjenom okruženja u kojima Društvo posluje.

Ključne procjene korištene u primjeni računovodstvenih politika prilikom sastavljanja finansijskih izvještaja odnose se na obračun amortizacije dugotrajne nematerijalne i materijalne imovine, umanjenje vrijednosti imovine, ispravak vrijednosti zaliha, ispravak vrijednosti potraživanja i rezerviranja, te objavu potencijalnih obveza.

2.3. Priznavanje prihoda i rashoda

Prihodi Društva nastaju i utvrđuju se:

- priznavanjem prihoda od pružanja usluga,
- priznavanjem prihoda od prodaje proizvoda (AIP, VFR itd.),
- priznavanjem prihoda od kamata,
- priznavanjem prihoda od prodaje imovine,
- priznavanjem prihoda od poslovnog najma,
- priznavanjem prihoda od finansijskih dobitaka,
- priznavanjem ostalih prihoda (tenderi, viškovi i dr.).

Prihodi od prodaje robe i usluga priznaju se u trenutku isporuke robe i prijenosa značajnih rizika i koristi na kupca odnosno u slučaju usluga priznat će se prema stupnju dovršenosti i uz uvjet da se vrijednost može pouzdano procijeniti. Najznačajniji dio prihoda iz osnovne djelatnosti jesu prihodi od rutnih i terminalnih naknada koje se obračunavaju, fakturiraju i naplaćuju korištenjem Eurocontrolovog sustava rutnih naknada. Trenutak pružanja usluge jest datum na koji korisnik zračnog prostora tijekom leta od strane Društva prima usluge u zračnoj plovidbi (ATM, CNS, AIS i MET).

Prihodi od kamata obračunavaju se na temelju nepodmirenog potraživanja i po primjenjivim kamatnim stopama. Kamate se priznaju u prihode razmjerno vremenu, vrijednosti glavnice i ugovorenoj ili propisanoj stopi, prema ugovoru, kada su poznati svi potrebni elementi za obračun te se uključuju u prihod tijekom razdoblja u kojima uzrokuju prihod.

Prihodi od prodaje imovine priznaju se u skladu s odredbama kupoprodajnog ugovora i ispostavljenog računa kao i prihodi od poslovnog (operativnog) najma.

Prihodi od finansijskih dobitaka priznaju se kao pozitivne tečajne razlike s osnove potraživanja iz inozemstva, te pozitivnih tečajnih razlika iz stanja deviza na računima i u blagajni.

Rashodi su smanjenje ekonomskih koristi kroz obračunsko razdoblje u obliku odljeva ili iscrpljenja imovine ili stvaranja obveza. U politici priznavanja rashoda Društvo se pridržava sljedećih kriterija: rashodi imaju za posljedicu smanjenje imovine ili povećanje obveza što je moguće izmjeriti ili procijeniti; kada se očekuje ostvarenje prihoda u sljedećim obračunskim razdobljima, rashodi se priznaju postupkom razumne alokacije na obračunska razdoblja, te se rashod odmah priznaje u obračunskom razdoblju kada izdatak ne ostvaruje buduće ekonomske koristi ili nema uvjeta da se prizna kao imovinska pozicija u bilanci / izvještaja o finansijskom položaju.

2.4. Troškovi posudbe

Troškovi posudbe terete dobit ili gubitak u razdoblju u kojem su nastali ili se kapitaliziraju kada su ispunjeni uvjeti sukladno MRS-u 23.

2.5. Transakcije u stranim valutama

Transakcije u stranim valutama početno se preračunavaju u hrvatske kune primjenom srednjih tečajeva Hrvatske narodne banke ("HNB") na datum transakcije, odnosno kada je riječ o plaćanju onda se bilježi po tečaju na datum plaćanja, dok se u slučaju bilježenja poslovne promjene temeljem računa dobavljača ili izlaznog računa kupcu isti bilježi po tečaju na datum računa. Novčana sredstva, potraživanja i obveze iskazani u stranim valutama naknadno se preračunavaju po tečajevima na datum bilance / izvještaja o finansijskom položaju. Dobici i gubici nastali preračunavanjem uključuju se u dobit ili gubitak za tekuću godinu.

2.6. Porez na dobit

Obveza poreza na dobit za tekuću godinu utvrđuje se na temelju rezultata ostvarenog u toj godini, usklađenog za iznose koji ne ulaze u poreznu osnovicu i porezno nepriznate troškove (70% troškova reprezentacije, 30% troškova korištenja osobnih vozila i dr.). Porez na dobit obračunava se primjenom poreznih stopa koje su bile na snazi na datum bilance / izvještaja o finansijskom položaju.

U smislu obračuna poreza na dobit javljaju se i privremene porezne razlike kao razlike između knjigovodstvene vrijednosti imovine ili obveze u bilanci / izvještaju o finansijskom položaju i njihove porezne osnovice. S obzirom na utjecaj na poreznu osnovicu u budućim razdobljima, privremene razlike mogu biti: odbitne - umanjiti će poreznu osnovicu, a njihov učinak je odgođena porezna imovina ili oporezive - bit će oporezive u budućim razdobljima, a njihov učinak je odgođena porezna obveza.

2.7. Dugotrajna nematerijalna i materijalna imovina

Dugotrajna nematerijalna i materijalna imovina početno je iskazana po trošku nabave koji uključuje kupovnu cijenu, uključujući uvozne pristojbe i nepovratne poreze nakon odbitka trgovačkih popusta i rabata, kao i sve troškove koji se izravno mogu pripisati dovođenju imovine na mjesto i u radno stanje za namjeravanu upotrebu.

Dugotrajna nematerijalna i materijalna imovina priznaje se ako je vjerojatno da će buduće ekonomski koristi koje se mogu pripisati imovini kroz period duži od jedne godine pritjecati u Društvo te ako se trošak nabave imovine može pouzdano utvrditi.

Nakon početnog priznavanja, imovina se iskazuje po njezinu trošku nabave umanjenom za akumuliranu amortizaciju i akumulirane gubitke od umanjenja vrijednosti.

Troškovi tekućeg održavanja i popravaka, zamjene, te investicijskog održavanja manjeg obima priznaju se kao rashod razdoblja u kojem su nastali. Naknadni izdatak za nematerijalnu imovinu nakon kupnje ili dovršenja priznaje se kao povećanje vrijednosti nematerijalne imovine ako se produžuje vijek uporabe i poboljšava kvaliteta usluge. Naknadni troškovi dugotrajne materijalne imovine povećavaju vrijednosti imovine ili se priznaju kao zasebna imovina. Dobici i gubici temeljem rashodovanja ili prodaje imovine iskazuju se u dobiti ili gubitku u razdoblju u kojem su nastali.

Amortizacija imovine započinje u mjesecu nakon onog mjeseca u kojem je imovina spremna za uporabu. Amortizacija imovine prestaje kada se sredstvo proda, rashoduje, uništi ili na neki drugi način otuđi. Amortizacija se obračunava tako da se trošak nabave svakog pojedinačnog sredstva, izuzev zemljišta i dugotrajne nematerijalne i materijalne imovine u pripremi, otpisuje sukladno amortizacijskoj stopi koja odgovara procijenjenom vijeku uporabe sredstva, primjenom pravocrtne metode, kako slijedi:

	Stopa amortizacije 2015.	Stopa amortizacije 2014.
1. Nematerijalna imovina		
1.1. Imovina za administrativnu podršku	25%	25%
1.2. Imovina za operativno sistemsку podršku	14,28%	14,28%
2. Materijalna imovina-nekretnine		
2.1. Građevinski objekti (zgrade, objekti i dizala)	5%	5%
2.2. Ostali građevinski objekti (betonske, metalne i drvene konstrukcije, dalekovodi, cjevovodi, kabelske kanalizacije, kablovi, ograde i ostalo)	10%	10%
3. Materijalna imovina-oprema		
3.1. Poslovni inventar		
3.1.1. Strojevi, alati, uređaji, instrumenti, klima komore, agregati, energetska postrojenja i ostali poslovni inventar-za administrativnu podršku	25%	25%
3.1.2. Strojevi, alati, uređaji, instrumenti, klima komore, agregati, energetska postrojenja i ostali poslovni inventar-za operativno sistemsku podršku	14,28%	14,28%
3.2. Uredska, računalna i druga oprema		
3.2. 1. Uredska, informatička, računalna, telekomunikacijska i radio komunikacijska, navigacijska, meteorološka i druga oprema-za administrativnu podršku	25%	25%
3.2. 2. Uredska, informatička, računalna, telekomunikacijska i radio komunikacijska, navigacijska, meteorološka i druga oprema-za operativno sistemsku podršku	14,28%	14,28%
3.3. Transportna imovina (osobna i teretna vozila te ostala transportna sredstva)	20%	20%
3.4. Namještaj i konzole	14,28%	14,28%
4. Ostala nespomenuta materijalna imovina		
4.1. Imovina za administrativnu podršku	20%	20%
4.2. Imovina za operativno sistemsku podršku	12,5%	12,5%

2.8. Financijska imovina

Dugotrajna financijska imovina predstavlja ulaganje novca, stvari i ustupanje prava s ciljem stjecanja prihoda, a čije se vraćanje očekuje u razdoblju dužem od jedne godine, dok se kod kratkotrajne financijske imovine očekuje vraćanje najduže do jedne godine. Kratkotrajna i dugotrajna financijska imovina iskazana u inozemnoj valuti iskazuje se u kunama preračunatim po srednjem tečaju HNB-a na zadnji dan izvještajnog razdoblja. Na datum izvještaja dugotrajnu financijsku imovinu Društva čini 1/6 udjela u temeljnog kapitalu društva FAB CE Aviation Services Ltd. Sjedište ovog društva je u Zgornjem Brniku u Republici Sloveniji.

2.9. Zalihe

Zalihe sirovina i materijala, rezervnih dijelova i sitnog inventara se iskazuju po stvarnim troškovima nabave uvećano za zavisne troškove nastale dovođenjem zaliha na sadašnju lokaciju i sadašnje stanje. Trošak se utvrđuje primjenom FIFO metode.

Rezervni dijelovi koji se odnose na tekuće održavanje vrednuju se kao sirovine i materijal. Zalihe rezervnih dijelova na zalihamu dulje od jedne godine vrijednosno se usklađuju.

Rezervni dijelovi koji se odnose na specifične dijelove pojedinih postrojenja i opreme i koji se mogu koristiti samo za pojedinu imovinu priznaju se kao dugotrajna imovina i amortiziraju u vijeku upotrebe kao i ta imovina.

Sitan inventar je imovina koja se ne troši jednokratno, te vijek trajanja može biti i dulji od godine dana od trenutka davanja u uporabu, te se otpisuje na teret troškova prilikom davanja u uporabu primjenom metode jednokratnog otpisa, te se vodi na zasebnim zaduženjima.

Smanjivanje vrijednosti zaliha obavlja se pri godišnjem popisu kad nastanu oštećenja ili bilo koje druge okolnosti koje umanjuju dosadašnju vrijednost zaliha iskazanih u poslovnim knjigama.

2.10. Kratkotrajna i dugotrajna potraživanja

Kratkotrajna potraživanja su potraživanja od kupaca, države, zaposlenih i drugih pravnih i fizičkih osoba, čiji je rok dospijeća kraći od jedne godine i iskazuje se u poslovnim knjigama na temelju uredne isprave o nastanku poslovnog događaja i podataka o njegovoj vrijednosti.

Kratkotrajna potraživanja vrijednosno se usklađuju kad se za pojedinu vrstu potraživanja ocijeni da je naplata neizvjesna ili okolnosti upućuju na nemogućnost naplate. Na svaki datum bilance / izvještaja o finansijskom položaju procjenjuje se postoji li objektivan dokaz o umanjenju vrijednosti pojedinog potraživanja. Privremeno vrijednosno usklađenje se obavlja na temelju podnesene tužbe, stečaja kupca i prema procjeni naplativosti potraživanja, dok se potraživanja trajno otpisuju u slučaju izgubljenog spora, nemogućnosti naplate iz stečajne mase kupca i zastare. Knjigovodstvena vrijednost potraživanja će se umanjiti direktno ili upotreborom odvojenog konta ispravka vrijednosti. Iznos gubitka se priznaje na teret dobiti ili gubitka za tekuću godinu.

Dugotrajna potraživanja su potraživanja s osnove prodaje imovine i usluga uz odgođeno plaćanje na rok duži od jedne godine, kao i druga potraživanja iz poslovnih odnosa s rokom dospijeća dužim od jedne godine. Dugotrajna potraživanja se vrijednosno usklađuju po saznanju o nemogućnosti naplate dijela ili cijelog potraživanja.

2.11. Novac u banci i blagajni

Novac i novčani ekvivalentni obuhvaćaju gotovinu, depozite po viđenju kod banaka i ostale kratkotrajne visoko likvidne instrumente s rokovima naplate do tri mjeseca ili kraće. Novčana imovina koja se nalazi na računima banaka i blagajnama Društva iskazuje se u nominalnoj vrijednosti, izraženoj hrvatskom valutnom jedinicom. Računi u bankama i blagajnama koji glase na inozemna sredstva plaćanja prikazuju se u hrvatskim valutnim jedinicama prema srednjem tečaju HNB-a na zadnji dan izvještajnog razdoblja.

2.12. Umanjenja

Na svaki datum bilance / izvještaja o financijskom položaju, Društvo provjerava knjigovodstvene iznose svoje imovine kako bi se utvrdilo postoje li naznake da je došlo do gubitaka uslijed umanjenja vrijednosti imovine. Ako postoje takve naznake, procjenjuje se nadoknadivi iznos sredstva da bi se mogao utvrditi eventualni gubitak nastao umanjenjem. Ako je nadoknadivi iznos nekog sredstva procijenjen na iznos niži od knjigovodstvenog, knjigovodstveni iznos toga sredstva umanjuje se do nadoknadivog iznosa.

Gubitak od umanjenja imovine priznaje se kao rashod u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti.

2.13. Financijski instrumenti

Financijski instrumenti razvrstavaju se kao imovina i obveze ili glavnica u skladu sa suštinom ugovornog aranžmana. Kamate, dividende, dobici i gubici koji se odnose na financijski instrument razvrstan kao imovina ili obveza iskazuje se kao prihod ili rashod kada su nastali.

Financijska imovina i financijske obveze priznaju se u bilanci / izvještaju o financijskom položaju Društva kad je Društvo postalo stranom ugovora o financijskom instrumentu.

Obveze se iskazuju u nominalnom iznosu.

Ulaganja se priznaju na datum trgovanja i početno se mjere po trošku koji uključuje trošak transakcije.

Ulaganja su svrstana u ulaganja namijenjena trgovajući čija se promjena fer vrijednosti priznaje u dobit ili gubitak te, ulaganja raspoloživa za prodaju čija se promjena fer vrijednosti priznaje u glavnici kao revalorizacijska rezerva.

Bankarski krediti na koje se obračunavaju kamate, kao i prekoračenja, iskazuju se u iznosima primljenih sredstava, odnosno odobrenih prekoračenja.

2.14. Rezerviranja

Rezerviranje se priznaje onda i samo onda ako Društvo ima sadašnju obvezu kao rezultat prošlog događaja i ako je vjerojatno da će podmirenje obveze zahtijevati odljev resursa s ekonomskim koristima i ako se pouzdanom procjenom može utvrditi iznos obveze. Rezerviranja se preispisuju na svaki datum bilance / izvještaja o finansijskom položaju i usklađuju prema najnovijim najboljim procjenama.

Pri utvrđivanju porezne osnove za porez na dobit priznaju se kao rashodi rezerviranja utvrđena za troškove sudskih sporova, troškove otpremnina (MRS 19), troškove nagrada zaposlenicima za dugogodišnje zaposlenje i umirovljenje (redovite jubilarne nagrade i otpremnine), troškove otpremnina temeljem važećeg Kolektivnog ugovora i troškove neiskorištenih godišnjih odmora.

Rezerviranje troškova nagrada zaposlenicima za dugogodišnje zaposlenje i umirovljenje (redovite jubilarne nagrade i otpremnine) utvrđeno je kao sadašnja vrijednost budućih odljeva novca koristeći diskontnu stopu koja odgovara očekivanom prinosu na dugoročne obveznice RH izdane u kunama po prosječnoj cijeni za prosinac 2015.

2.15. Kratkoročne i dugoročne obveze

Obveza je sadašnja obveza proizašla iz prošlih događanja za čije se podmirenje očekuje odljev resursa. Dugoročnim obvezama smatraju se one čiji je rok dospijeća duži od jedne godine. Kratkoročna obveza je sadašnja obveza koja ispunjava jedan od kriterija: očekuje se da će se podmiriti u redovnom tijeku poslovnog ciklusa i dospijeva u roku unutar dvanaest mjeseci poslije datuma bilance / izvještaja o finansijskom položaju.

2.16. Događaji nakon datuma bilance / izvještaja o finansijskom položaju

Događaji nakon datuma bilance / izvještaja o finansijskom položaju koji pružaju dodatne informacije o položaju Društva na datum bilance / izvještaja o finansijskom položaju (događaji koji imaju za učinak usklađenja) priznaju se u finansijskim izvještajima. Oni događaji koji nemaju za posljedicu usklađenja, objavljeni su u bilješkama uz finansijske izvještaje ako su od materijalnog značaja.

2.17. Usپoredne informacije

Tamo gdje je bilo potrebno, usporedni podaci su reklassificirani kako bi se postigla dosljednost u prikazivanju podataka s podacima tekuće finansijske godine i ostalim podacima. Reklasifikacija u ovom smislu provedena je u prezentaciji izvještaja o novčanim tokovima i pozicije odgođene porezne imovine.

3. PRIHODI OD PRODAJE

	2015. u kn	2014. u kn
Prihod od prodaje u zemlji	39.186.224	34.810.052
Prihod od prodaje u inozemstvu	677.610.139	641.815.890
Ukupno	716.796.363	676.625.942

Prihod od prodaje u inozemstvu čini 95% prihoda od prodaje Društva, dok prihod od prodaje u zemlji čini 5%. Ostvareni prihod odnosi se na naknade za uporabu uređaja i usluga Društva na teritoriju Republike Hrvatske. Prihodi od osnovne djelatnosti iznose 713.301.728 kn, od toga prihodi od rutnih naknada RH u iznosu od 583.835.961 kn, prihodi od terminalnih naknada u iznosu od 75.748.494 kn i prihodi od rutnih naknada (BiH) u iznosu od 53.717.273 kn. Ostali prihodi od prodaje iznose 3.494.635 kn.

4. OSTALI POSLOVNI PRIHODI

	2015. u kn	2014. u kn
Prihod od prodaje dugotrajne imovine	77.349	135.839
Prihod od ukidanja rezerviranja	53.081.051	22.143.610
Prihod od refundacija i nadoknada	191.314	199.247
Prihodi od najma	71.069	71.069
Prihod od vrij. uskl. zaliha –nekurentna	1.332.026	-
Prihod od naknade šteta	82.158	160.255
Ostali prihodi	1.658.100	1.635.474
Ukupno	56.493.067	24.345.494

Prihodi od ukidanja rezerviranja u 2015. sastoje se od ukidanja rezerviranja za neiskorištene godišnje odmore radnika iz prethodne godine u iznosu od 11.468.670 kn, od ukidanja rezerviranja za otpremnine i jubilarne nagrade radnicima u iznosu od 41.271.381 kn iz razloga što je tijekom 2015. dio radnika otišao u mirovinu, a preostali radnici nisu iskoristili pravo odlaska, a za njih su postojala rezervirana sredstva za odlazak u mirovinu na dan 31.12.2014. i od ukidanja rezerviranja po započetim sudskim sporovima u iznosu od 341.000 kn.

Iznos od 1.332.026 kn predstavlja vrijednosno usklađenje zaliha rezervnih dijelova koje su ranije tretirane kao nekurentne.

Najveću stavku ostalih prihoda u iznosu od 1.195.633 kn predstavlja prihod od dijela sredstava odgođenog prihoda (primljenog predujma) koji je inicialno nastao kao rezultat primitka sredstava prefinanciranja po naslovu dva projekta za koje je Društvo apliciralo u cilju korištenja sredstava EU fondova. Od primljenog predujma tijekom 2015. za projekt CEF 2014 COOPANS Build Odlukom direktora Društva je prihodovan iznos od 1.100.214 kn, a od predujma za projekt TOPLINK je prihodovan iznos od 95.419 kn.

**HRVATSKA KONTROLA ZRAČNE PLOVIDBE d.o.o., Velika Gorica
BILJEŠKE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
za godinu koja je završila 31. prosinca 2015. - nastavak**

5. TROŠKOVI SIROVINA I MATERIJALA

	2015.	2014.
	u kn	u kn
Trošak sirovina i materijala	2.107.792	2.156.812
Trošak rezervnih dijelova	3.183.810	2.208.366
Trošak sitnog inventara	731.034	433.269
Trošak energije	5.093.752	5.301.827
Ukupno	11.116.388	10.100.274

Troškovi sirovina i materijala u iznosu od 2.107.792 kn odnose se na utrošeni uredski materijal, HTZ opremu, sredstva za čišćenje i ostali materijal.

Troškovi rezervnih dijelova u iznosu od 3.183.810 kn odnose se na redovno i izvanredno održavanje opreme i uređaja.

Troškovi energije u iznosu od 5.093.752 kn sastoje se od troškova električne energije, troškova grijanja i troškova goriva za sva službena vozila Društva.

6. OSTALI VANJSKI TROŠKOVI

	2015.	2014.
	u kn	u kn
Usluge telefona, pošte i prijevoza	15.559.485	17.737.212
Usluge održavanja (servisne usluge)	18.477.485	15.588.470
Usluge najma i zakupnina	1.977.398	1.240.858
Intelektualne i osobne usluge	5.963.343	3.803.895
Komunalne usluge	1.241.330	1.101.612
Ostali vanjski troškovi	5.856.824	3.865.611
Ukupno	49.075.865	43.337.658

U ukupnim troškovima telefona, pošte i prijevoza najznačajniju stavku čine troškovi zakupa domaćih vodova u iznosu 4.776.098 kn, međunarodnih vodova u iznosu od 1.685.420 kn te izdaci za usluge prijenosa podataka-DATA usluge u iznosu od 1.696.108 kn. Ostali troškovi se odnose na prijevozne usluge u tuzemstvu i inozemstvu, poštanske i ostale usluge.

Najznačajniju stavku u uslugama održavanja čine troškovi usluga održavanja opreme u iznosu od 6.362.160 kn i troškova usluga održavanja softvera u iznosu od 4.961.386 kn, a ostalo se odnosi na usluge tekućeg i investicijskog održavanja objekata i opreme, usluge čišćenja, zaštitarske i ostale usluge.

Ostali troškovi intelektualnih i osobnih usluga odnose se na konzultantske usluge u iznosu od 923.281 kn (2014. u iznosu od 1.352.671 kn), usluge revizije u iznosu od 56.500 kn (2014. u iznosu od 43.000 kn) te ostale intelektualne usluge u iznosu od 4.983.562 kn (2014. u iznosu od 2.408.224 kn). Na povećanje troškova ostalih intelektualnih usluga u 2015. najveći utjecaj imao je trošak izrade stručne studije kao podrške projektu nadogradnje ATM sustava u iznosu od 1.956.009 kn.

HRVATSKA KONTROLA ZRAČNE PLOVIDBE d.o.o., Velika Gorica
BILJEŠKE UZ FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE
za godinu koja je završila 31. prosinca 2015. - nastavak

7. TROŠKOVI OSOBLJA

	2015.	2014.
	u kn	u kn
Neto plaće i nadnice	199.685.449	187.555.354
Doprinos MO I. i II. stup	58.167.608	56.789.224
Porez i prirez na dohodak	93.660.544	95.863.030
Doprinosi na plaće	75.531.113	71.682.482
Ukupno	427.044.714	411.890.090

Neto plaće u iznosu **199.685.449 kn** (2014. u iznosu od **187.555.354 kn**) sadrže i primanja Uprave Društva koja se sastoje od plaća u iznosu od 229.293 kn (2014. u iznosu od 225.411 kn), neto iznos otpremnina od 6.170.378 kn (2014. u iznosu od 4.715.002 kn), te plaće u naravi u iznosu od 323.646 kn (2014. u iznosu od 371.458 kn).

Temeljem izmijenjenog Kolektivnog ugovora iz 2012. moguća je isplata otpremnina ne samo u mirovinski fond već i isplata na tekući račun radnika, što je teretilo konto troška osoblja.

8. AMORTIZACIJA

	2015.	2014.
	u kn	u kn
Amortizacija nematerijalne imovine	42.164.336	38.725.232
Amortizacija materijalne imovine	59.607.694	59.146.841
Ukupno	101.772.030	97.872.073

Troškovi amortizacije u 2015. veći su za 3.899.957 kn u odnosu na 2014. Na povećanje troškova amortizacije u 2015. najviše je utjecala nadogradnja sustava CroATMS/COOPANS u ukupnoj vrijednosti od 27.074.304 kn (B 3.2.5 i B 3.2.6.1).

HRVATSKA KONTROLA ZRAČNE PLOVIDBE d.o.o., Velika Gorica
BILJEŠKE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
za godinu koja je završila 31. prosinca 2015. - nastavak

9. OSTALI TROŠKOVI

	2015.	2014.
	u kn	u kn
Dnevnice za službena putovanja i putni troškovi	2.976.569	2.481.403
Nadoknade troškova zaposlenima, darovi i potpore	6.666.056	6.584.469
Nadoknade članovima Nadzornog odbora (bruto)	325.240	337.105
Premije osiguranja	5.432.384	8.292.691
Bankovne usluge i troškovi platnog prometa	462.569	573.407
Troškovi prava korištenja licence i radijske frekvencije	4.547.326	2.446.166
Doprinosi, članarine i slična davanja	2.159.874	1.791.620
Troškovi obuke i izobrazbe	7.436.410	8.313.830
Ostali troškovi	1.806.883	946.002
Ukupno	31.813.311	31.766.693

Premije osiguranja u iznosu od 5.432.384 kn obuhvaćaju isplatu otpremnine u DMO III stup AZ FOND, osiguranje službenih vozila, osiguranje imovine, osiguranje osoba od posljedica nesretnog slučaja te osiguranje od odgovornosti. Taj iznos je manji za 2.860.307 kn u odnosu na 2014. a najveća razlika u iznosu od 2.447.721 kn je nastala zbog toga što u 2015. nije bilo premija dobrovoljnog mirovinskog osiguranja za dokup mirovine.

Najznačajniji udio u trošku prava korištenja licence i radijske frekvencije predstavljaju troškovi najma licenci Microsoft programske opreme u iznosu od 2.018.347 kn.

Pod ostale troškove ubrajaju se troškovi reprezentacije, troškovi liječničkih pregleda, prijema novih kandidata, troškovi rekreacije i ostali troškove.

10. VRIJEDNOSNO USKLAĐENJE

	2015.	2014.
	u kn	u kn
Vrijednosno usklađenje kratkotrajnih potraživanja	826.991	1.135.007
Vrijednosno usklađenje zaliha	-	1.083.513
Ukupno	826.991	2.218.520

Vrijednosno su usklađena kratkotrajna potraživanja (Eurocontrol), zbog neizvjesnosti naplate i okolnosti koja upućuju na sumnjiva i sporna potraživanja te zastarjelosti u iznosu 826.991 kn, a na temelju Izvješća i obračuna za sustav terminalnih naknada Republike Hrvatske.

HRVATSKA KONTROLA ZRAČNE PLOVIDBE d.o.o., Velika Gorica
BILJEŠKE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
za godinu koja je završila 31. prosinca 2015. - nastavak

11. REZERVIRANJA

	2015.	2014.
	u kn	u kn
Troškovi rez.za otpremnine i jub. nagrade	70.503.294	34.913.141
Troškovi dug.rez.za gubitke po započetim sud. sporovima	719.000	93.500
Troškovi rezerviranja za neiskorišteni godišnji odmor	11.110.984	11.468.670
Ukupno	82.333.278	46.475.311

Na temelju kriterija iz novog Kolektivnog ugovora koji je u primjeni od 1. listopada 2015. godine ovlašteni aktuar je izvršio obračun rezerviranja za otpremnine radnika u iznosu 69.345.222 kn i rezerviranja za jubilarne nagrade u iznosu 10.042.098 kn. S obzirom na početno iskazana stanja rezerviranja na dan 1.1.2015. knjižena je razlika ovih rezerviranja, koja predstavljaju privremeni porezno nepriznati rashod.

Iznos od 719.000 kn predstavlja iznos dugoročnog rezerviranja sredstava za troškove po započetim sudskim sporovima, temeljem procjene rizika i mišljenja odvjetnika koji Društvo zastupaju u sudskim sporovima.

12. OSTALI POSLOVNI RASHODI

	2015.	2014.
	u kn	u kn
Otpis nenaplaćenih potraživanja	2.487.822	1.796.547
Otpis dugotrajne imovine	73.946	24.347.948
Otpis zaliha	51.847	165.374
Manjkovi	159.620	183.005
Kazne, penali, naknade šteta i sl.	254.204	91.323
Ostali poslovni rashod	80.124	125.425
Naknadno utvrđeni troškovi poslovanja	2.555.623	243.282
Ukupno	5.663.186	26.952.904

Temeljem Izvješća i usklađenja sa Eurocontrolom, otpis nenaplaćenih potraživanja u iznosu od 2.487.822 kn sastoji se od: otpisa potraživanja za obavljene rutne usluge u iznosu od 2.294.244 kn i otpisa potraživanja za pripadajuće kamate u iznosu od 51.085 kn te otpisa potraživanja za prelete (BiH) u iznosu od 135.798 kn i pripadajućih kamata u iznosu od 6.695 kn.

Trošak otpisa dugotrajne imovine u 2015. iznosi 73.946 kn značajno je smanjen u odnosu na 2014. zbog značajnijeg troška otpisa dugotrajne imovine u 2014., dominantno CroATMS softver, koji se tijekom 2014. prestao operativno koristiti uvođenjem novog suvremenog sustava u operativan rad, a u skladu sa Europskim zahtjevima na održavanju kvalitete i sigurnosti usluga.

HRVATSKA KONTROLA ZRAČNE PLOVIDBE d.o.o., Velika Gorica**BILJEŠKE UZ FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE****za godinu koja je završila 31. prosinca 2015. - nastavak**

Iznos od 2.555.623 kn čine usklađenje vrijednosti otvorenih salda između Društva i Eurocontrole u iznosu od 1.508.637 kn i 1.046.986 kn nastali temeljem Odluka direktora Društva. Temeljem navedenog provedeno je razduživanje dijela kapitaliziranih troškova projekta P-2011-08 (Projekt nadogradnje CroATMS-a/ COOPANS, po novoj nomenklaturi projekt P-2015-01) kroz troškove prethodnih razdoblja Društva, s obzirom da je temeljem novih informacija i spoznaja (koje su bile važeće na datum izrade ovih izvještaja, a nisu bile poznate na 31.12.2014.) dio ranije kapitaliziranih troškova navedenog projekta sada je priznat u troškove razdoblja, budući da u skladu sa novim spoznajama ne ispunjava uvjete za kapitaliziranje.

13. FINANCIJSKI PRIHODI

	2015.	2014.
	u kn	u kn
Prihod od kamata	3.905.656	3.079.750
Prihod od tečajnih razlika	1.791.341	743.745
Ukupno	5.696.997	3.823.495

Prihodi od kamata odnose se na prihode od oročenja sredstava kod Zagrebačke banke d.d., Zagreb, kamata po viđenju i kamata na zakašnjela plaćanja za potraživanja na temelju Izvješća Eurocontrole. (Vidi Bilješku 25)

Prihod od tečajnih razlika u iznosu od 1.791.341 kn rezultat je promjene u vrijednosti tečaja tijekom 2015. proizašlog iz nabave proizvoda i usluga iz inozemstva.

14. FINANCIJSKI RASHODI

	2015.	2014.
	u kn	u kn
Rashod od kamata	5.526.160	7.376.931
Rashod od tečajnih razlika	2.540.292	1.600.848
Ukupno	8.066.452	8.977.779

Rashodi od kamata odnose se na:

	2015.
	u kn
Kamate na kredite - EIB	1.743.637
Kamate na kredite – EBRD-42754	3.533.390
Kamate na neiskorišteni iznos kredita – EBRD-42754	109.130
Kamate-ostalo	140.003
Ukupno	5.526.160

**HRVATSKA KONTROLA ZRAČNE PLOVIDBE d.o.o., Velika Gorica
BILJEŠKE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
za godinu koja je završila 31. prosinca 2015. - nastavak**

15. POREZ NA DOBIT

15.1. Svođenje računovodstvene dobiti na oporezivu dobit obavljeno je kako slijedi:

	2015.	2014.
	u kn	u kn
Računovodstvena dobit (dubit prije oporezivanja)	61.274.211	25.203.629
Porezno nepriznati rashodi	74.716.479	50.416.654
Porezne olakšice	(22.171.358)	(2.541.326)
Porezna osnovica	<u>113.819.332</u>	<u>73.078.957</u>
Obveza za porez na dobit	22.763.866	14.615.791
Odgođena porezna imovina	(10.129.660)	(9.131.095)
Porez na dobit	<u>12.634.206</u>	<u>5.484.696</u>

Nominalna stopa poreza na dobit za 2014. i 2015. bila je 20%.

U svrhu izračuna osnovice poreza na dobit polazilo se od računovodstvenog dobitka kao polazne porezne osnovice, koja je povećana za stavke navedene u čl. 7. Zakona o porezu na dobit (u dalnjem tekstu ZPD, NN 177/04, 90/05, 57/06, 146/08, 80/10, 22/12, 148/13, 143/14): 70% troškova reprezentacije u iznosu od 250.882 kn 30% troškova za osobni prijevoz radnika u iznosu od 360.954 kn i ostala povećanja u iznosu od 114.536 kn zatim vrijednosna usklađenja i otpis potraživanja prema čl. 9. ZPD-a u iznosu od 3.314.813 kn, te troškove rezerviranja prema čl. 11. ZPD-a u iznosu od 70.675.294 kn. Porezna osnovica se smanjila za stavke navedene čl. 6. ZPD-a kao što je državna potpora za obrazovanje i izobrazbu u iznosu od 2.047.558 kn, smanjenja dobiti za ostale prihode u iznosu od 20.078.959 kn, te nerealizirane dobitke i ostale rashode u iznosu od 44.841 kuna.

Iznos od 22.763.866 kn predstavlja obvezu poreza na dobit, dok iznos od 10.129.660 kn predstavlja neto razliku između stvaranja odgođene porezne imovine za iznos od 14.146.779 kn i ukidanja odgođene porezne imovine za iznos od 4.017.119 kn.

Efektivna stopa poreza na dobit u 2015. godini bila je 20,6%. (2014.: 21,8%)

16. DUGOTRAJNA NEMATERIJALNA IMOVINA

u kn	Koncesije, patenti, licencije, softver i ostala prava	Imovina u pripremi	Predujmovi	Ukupno
Nabavna vrijednost				
31. prosinca 2014.	455.977.371	26.094.751	4.181.001	486.253.123
Povećanja	44.511.762	25.147.380	5.186.022	74.845.164
Prijenos	-	(44.511.762)	(4.571.650)	(49.083.412)
31. prosinca 2015.	500.489.133	6.730.369	4.795.373	512.014.875
Ispravak vrijednosti				
31. prosinca 2014.	230.506.403	-	-	230.506.403
Amortizacija za 2015.	42.164.336	-	-	42.164.336
31. prosinca 2015.	272.670.739	-	-	272.670.739
Neto knjigovodstvena vrijednost				
31. prosinca 2015.	227.818.394	6.730.369	4.795.373	239.344.136
31. prosinca 2014.	225.470.968	26.094.751	4.181.001	255.746.720

Nematerijalna imovina u pripremi u iznosu od 6.730.369 kn sastoji se od :

Oznaka projekta	Naziv projekta	Vrijednost Kn
P-2013-01	SW za upravljanje procesima održavanja	336.000
P-2015-08	Pojedinačna nabava-računalni programi	55.576
P-2015-01	Projekt nadogradnje ATM sustava	6.338.793
Ukupno		6.730.369

Projekt nadogradnje CroATMS-a/COOPANS (nadogradnje ATM sustava), financiran je u 2015. iz kredita EBRD-a u iznosu od 1.623.511 kn, a ostatak iz vlastitih sredstava Društva.

HRVATSKA KONTROLA ZRAČNE PLOVIDBE d.o.o., Velika Gorica
 BILJEŠKE UZ FINANCIJSKA IZVJEŠĆA
 za godinu koja je završila 31. prosinca 2015. - nastavak

17. DUGOTRAJNA MATERIJALNA IMOVINA

u kn	Zemljište	Građevinski objekti	Postrojenja i oprema	Alati, pogonski inventar i transportna sredstva			Predujmovi	Ukupno
				inventar i transportna sredstva	Imovina u pripremi	Predujmovi		
Nabavna vrijednost								
31. prosinca 2014.	48.649.949	265.975.622	472.377.507	40.471.351	37.285.231	2.573.560	867.333.220	
Povećanja	-	3.545.503	26.113.413	6.362.019	32.968.837	7.789.978	76.779.750	
Prijenos	-	(4.788)	-	-	(36.020.935)	(5.982.478)	(42.008.201)	
Prodaja, rashodovanje i vrij. uskl.	-	(3.514)	(6.121.156)	(1.426.418)	-	-	(7.551.088)	
31. prosinca 2015.	48.649.949	269.512.823	492.369.764	45.406.952	34.233.133	4.381.060	894.553.681	
Ispravak vrijednosti								
31. prosinca 2014.	-	165.536.484	345.446.056	32.434.990	-	-	543.417.530	
Amortizacija za 2015.	-	15.006.026	41.818.783	2.782.885	-	-	59.607.694	
Prodaja, rashodovanje i vrij. uskl.	-	(2.624)	(6.070.170)	(1.422.577)	-	-	(7.495.371)	
31. prosinca 2015.	-	180.539.886	381.194.669	33.795.298	-	-	595.529.853	
Neto knjigovodstvena vrijednost								
31. prosinca 2015.	48.649.949	88.972.937	111.175.095	11.611.654	34.233.133	4.381.060	299.023.828	
31. prosinca 2014.	48.649.949	100.439.138	126.931.451	8.036.361	37.285.231	2.573.560	323.915.690	

17.1. Postupak utvrđivanja i registriranja prava vlasništva nad nekretninama evidentiranim u poslovnim knjigama nije u cijelosti riješen. Rješavanje imovinsko pravnih pitanja je u tijeku.

HRVATSKA KONTROLA ZRAČNE PLOVIDBE d.o.o., Velika Gorica
BILJEŠKE UZ FINANCIJSKA IZVJEŠĆA
za godinu koja je završila 31. prosinca 2015. - nastavak

Nekretnine u pripremi:

Oznaka projekta	Naziv projekta	Vrijednost Kn
P-2007-01	Pr. izgradnje prijenosne mreže mikrovalnih linkova HKZP-a	1.055.554
P-2014-04	Projekti NAV domene	1.717.481
P-2014-05	Projekt nadogradnje SUR sustava	2.321.352
P-2014-06	Projekti AWOS/MET domene	18.000
P-2014-08	Projekt fotonaponske elektrane HKZP	2.573.973
P-2014-14	Projekt povećanja stupnja sigurnosti i zaštite objekata HKZP	899.821
P-2015-02	Projekti rekonstrukcije građevina i infrastrukture	466.300
P-2015-05	Ostala investicijska ulaganja	78.935
Ukupno		9.131.416

Materijalna imovina u pripremi:

Oznaka projekta	Naziv projekta	Vrijednost Kn
P-2004-12	Proj. jedinstv.nadzora i upravljanja uređ. i sustavima u HKZP-u	49.200
P-2007-01	Pr. izgradnje prijenosne mreže mikrovalnih linkova HKZP-a	855.016
P-2008-08	Projekt modernizacije telekom. terminalne opreme	267.971
P-2011-02	Projekt fleksibilnog korištenja zračnog prostora	32.103
P-2014-03	Projekti VOICE-COM domene	6.276
P-2014-04	Projekti NAV domene	6.953.438
P-2014-05	Projekt nadogradnje SUR sustava	6.734.107
P-2014-06	Projekti AWOS/MET domene	6.374.346
P-2014-02	Projekti DATA-COM domene	5.476
P-2014-07	Projekt nadogradnje, zamjene i izgradnje VAMS sustava	892.595
P-2015-01	Projekt nadogradnje ATM sustava	44.186
P-2015-15	Ostala dugotrajna imovina	613.796
P-2015-13	Mrežna oprema	15.449
P-2015-05	Ostala investicijska ulaganja	651.234
P-2015-06	Računalna oprema opće namjene	1.074.577
P-2015-12	Instrumenti i alati	93.002
P-2015-09	Uredski namještaj	192.780
P-2015-04	Projekti MET-ATM domene	6.000
P-2015-03	Projekti modernizacije ICT sustava	210.705
P-2015-14	Meteo oprema	29.460
Ukupno		25.101.717

HRVATSKA KONTROLA ZRAČNE PLOVIDBE d.o.o., Velika Gorica
BILJEŠKE UZ FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE
za godinu koja je završila 31. prosinca 2015. - nastavak

18. DUGOTRAJNA FINANCIJSKA IMOVINA

	31. prosinca 2015.	31. prosinca 2014.
	u kn	u kn
Sudjelujući interesi (udjeli)	45.810	45.969
Ukupno	45.810	45.969

Temeljem Društvenog ugovora iz 2014. osnovano je društvo FAB CE Aviation Services Ltd. (FAB CE-Functional Airspace Block Central Europe), u čijem temeljnem kapitalu (u iznosu od 36.000 EUR) Društvo drži 1/6 poslovnog udjela. Iznos od 45.810 kn predstavlja protuvrijednost 6.000 EUR na dan 31. prosinca 2015. Sjedište ovog društva je u Zgornjem Brniku u Republici Sloveniji. Glavna djelatnost društva je poslovno i drugo poduzetničko savjetovanje.

19. ODGOĐENA POREZNA IMOVINA

	31. prosinca 2015.	31. prosinca 2014.
	u kn	u kn
Odgodena porezna im. -neamortizirana vrij. imovine	4.879.212	4.868.818
Odgodena porezna im. -dug. rez za otpremnine	-	4.015.792
Odgodena porezna im. -dug. rez. za mirovine-MRS 19	14.347.144	246.485
Odgodena porezna im. -po zateznim kamata (sudski spor)	34.400	-
Ukupno	19.260.756	9.131.095

Iznos od 19.260.756 kn predstavlja odgodenu poreznu imovinu nastalu temeljem privremenih razlika koje su nastale kao rezultat obračunatih troškova rezerviranja za mirovine i jubilarne nagrade radnika prema čl. 11. Zakona o porezu na dobit, u iznosu od 14.347.144 kn, kao i temeljem privremenih razlika nastalih kao rezultat troškova otpisa dugotrajne imovine u iznosu od 4.879.212 kn, prema čl. 17. istog Zakona, te zateznih kamata po započetim sudskim sporovima u iznosu od 34.400 kn.

HRVATSKA KONTROLA ZRAČNE PLOVIDBE d.o.o., Velika Gorica
BILJEŠKE UZ FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE
za godinu koja je završila 31. prosinca 2015. - nastavak

20. ZALIHE

	31. prosinca 2015.	31. prosinca 2014.
	u kn	u kn
Sirovine i materijal	388.076	399.533
Rezervni dijelovi	12.784.222	14.570.384
Sitan inventar na zalihi	395.446	219.542
Predujmovi za zalihe	-	77.672
Minus: ispravak vrijednosti zaliha	(11.312.034)	(12.644.060)
Ukupno	2.255.710	2.623.071

Zalihe su iskazane po trošku nabave i sastoje se od zaliha rezervnih dijelova, uredskog materijala, materijala za čišćenje, HTZ opreme i sitnog inventara. Zalihe rezervnog materijala su vrijednosno najznačajnija komponenta zaliha Društva što proizlazi iz specifičnosti industrije u kojoj Društvo posluje - sofisticirana oprema i tehnologija.

21. KRATKOTRAJNA POTRAŽIVANJA OD KUPACA

	31. prosinca 2015.	31. prosinca 2014.
	u kn	u kn
Kupci u zemlji	3.178.706	137.974
Kupci u inozemstvu	112.879.229	112.694.048
Minus: Ispravak vrijednosti	(4.206.340)	(3.386.672)
Ukupno	111.851.595	109.445.350

Najveći dio potraživanja od kupaca u inozemstvu odnose se na potraživanja od Eurocontrola za usluge preleta i to za:

	31. prosinca 2015.	31. prosinca 2015.
	kn	EUR
Rutne naknade	90.493.328	11.852.360
Terminalne naknade	10.886.002	1.425.794
Rutne naknade-BIH	10.775.975	1.411.383
Ukupno	112.155.305	14.689.537

HRVATSKA KONTROLA ZRAČNE PLOVIDBE d.o.o., Velika Gorica
BILJEŠKE UZ FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE
za godinu koja je završila 31. prosinca 2015. - nastavak

Na temelju Izvješća i obračuna za sustav terminalnih naknada RH za godinu koja je završena 31.12.2015. vrijednosno je usklađeno potraživanje od Eurocontrola zbog neizvjesnosti naplate i okolnosti koje upućuju na sumnjiva i sporna potraživanja u iznosu od 826.991 kn, te 4.358 kn koje se odnose na ostale ispravke vrijednosti (ukupno 831.349 kn). Na dan 31.12.2015. saldo vrijednosnog usklađenja potraživanja od kupaca iznosi 4.206.340 kn i predstavlja kumulativ svih provedenih ispravaka vrijednosti do 31.12.2015.

22. KRATKOTRAJNA POTRAŽIVANJA OD ZAPOSLENIKA I ČLANOVA PODUZETNIKA

	31. prosinca 2015. u kn	31. prosinca 2014. u kn
Potraživanja od zaposlenih	51.121	50.961
Ukupno	51.121	50.961

Potraživanja od zaposlenih odnose se na potraživanja za gotovinu (za isplaćene predujmove za službeni put), za plaću u naravi s osnove korištenja automobila radnika i potraživanja od zaposlenih za prekoračenje troškova mobitela iznad dozvoljenog odobrenog limita. Navedena potraživanja su rezultat obračuna za prosinac 2015.

23. KRATKOTRAJNA POTRAŽIVANJA OD DRŽAVE I DRUGIH INSTITUCIJA

	31. prosinca 2015. u kn	31. prosinca 2014. u kn
Potraživanje za porez na dodanu vrijednost	1.491.823	2.394.785
Potraživanje za porez i pritez iz plaća	4.369	9.970
Potraž. za porez na dodanu vrijednost koji još nije priznat	813.479	264
Potraž. za nadoknade bolovanja od HZZO-a	29.078	68.969
Ostala potraživanja (više plaćeni doprinosi)	20.890	11.142
Ukupno	2.359.639	2.485.130

Potraživanje za porez na dodanu vrijednost od 1.491.823 kn čine potraživanja za 11. i 12. mjesec 2015., a naplaćena su u 2016.

Potraživanja za porez na dodanu vrijednost koji još nije priznat odnosi se na račune koji su troškovno priznati u 2015., a priznavanja poreza na dodanu vrijednost uslijedit će u 2016.

Potraživanja za nadoknade bolovanja od HZZO-a odnose se na potraživanja za nadoknade za redovna bolovanja te nadoknade s temelja ozljeda na radu.

Ostala potraživanja odnose se na više plaćene doprinose (MIO, beneficirani staž, zdravstveno osiguranje i dr. doprinosi vezani uz isplatu plaće) za prosinac 2015.

HRVATSKA KONTROLA ZRAČNE PLOVIDBE d.o.o., Velika Gorica
BILJEŠKE UZ FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE
za godinu koja je završila 31. prosinca 2015. - nastavak

24. KRATKOTRAJNA OSTALA POTRAŽIVANJA

	31. prosinca 2015. u kn	31. prosinca 2014. u kn
Potraživanja za predujmove za usluge	200.470	85.540
Ostala kratkoročna potraživanja	21.769	25.550
Ukupno	222.239	111.090

Potraživanja za predujmove za usluge u najvećem dijelu od 180.275 kn se odnose na dane predujmove HEP operateru distribucijskog sustava d.o.o. Ostala kratkoročna potraživanja čine potraživanja za PDV od Hrvatske agencije za civilno zrakoplovstvo i Državne uprave za zaštitu i spašavanje te potraživanja za kamate.

25. KRATKOTRAJNA FINANCIJSKA IMOVINA

	31. prosinca 2015. u kn	31. prosinca 2014. u kn
Zagrebačka banka d.d., Zagreb (depozit 3-12 mj.)	214.493.028	176.342.365
Privredna banka Zagreb d.d., Zagreb (depozit 3-12 mj.)	-	15.322.942
Ostala finansijska imovina	442.498	-
Ukupno	214.935.526	191.665.307

Iznos od 214.493.028 kn predstavlja devizna oročena sredstava s pripisanim kamatama na dan 31.12.2015., kod Zagrebačke banke d.d., Zagreb temeljem 6 ugovora o depozitu. o oročenim sredstvima.

26. NOVAC U BANCI I BLAGAJNI

	31. prosinca 2015. u kn	31. prosinca 2014. u kn
Stanje na žiro računima	1.820.223	1.544.667
Stanje na deviznim računima	145.236.885	109.069.968
Novac u blagajni – kune	22.972	30.101
Novac u blagajni – devize	13.856	15.731
Ukupno	147.093.936	110.660.467

Iznos od 147.093.936 kn predstavlja stanja na deviznim računima poslovnih banaka Društva (Privredna banka Zagreb d.d. i Zagrebačka banka d.d.), te novac u kunskoj i deviznoj blagajni na dan 31.12.2015. (Vidi Bilješku 25).

HRVATSKA KONTROLA ZRAČNE PLOVIDBE d.o.o., Velika Gorica
BILJEŠKE UZ FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE
za godinu koja je završila 31. prosinca 2015. - nastavak

27. PLAĆENI TROŠKOVI BUDUĆEG RAZDOBLJA I OBRAČUNATI PRIHODI

Aktivna vremenska razgraničenja u iznosu **od 3.180.537 kn** (31. prosinca 2014. u iznosu od **6.749.953 kn**) odnose se na plaćene troškove budućeg razdoblja. Troškovi održavanja (372.248 kn), troškovi osiguranja (248.917 kn), unaprijed plaćene licence (1.967.959 kn), troškovi prijevoza (321.139 kn) i troškovi članarina (223.807 kn) predstavljaju najveće stavke.

28. TEMELJNI KAPITAL

Temeljni kapital utvrđen je u nominalnoj vrijednosti u iznosu od **412.759.600 kn** (31. prosinca 2014. u istom iznosu) i predstavlja ulog jedinog osnivača i vlasnika Republiku Hrvatsku. (Vidi Bilješku 41).

29. OSTALE REZERVE

	u kn
31. prosinca 2014.	1.808.624
Dobit za 2014. (vidi Bilješku 31)	19.718.933
31. prosinca 2015.	21.527.557

Dobit ostvarena poslovanjem Društva tijekom 2014. u iznosu od 19.718.933 kn raspoređena je po odluci Skupštine Društva od 18.6.2015. u Ostale rezerve.

Ostale rezerve rezultat su rasporeda dobiti iz prethodnih godina, a temeljem Odluka Skupštine Društva o uporabi dobiti.

30. ZADRŽANA DOBIT

Zadržana dobit u iznosu od **38.481.567 kn** (31. prosinca 2014. godine u istom iznosu) sastoji se od rasporeda dobiti temeljem Odluka Skupštine Društva iz prethodnih godina, a namijenjena je za investicijska ulaganja.

31. DOBIT POSLOVNE GODINE

Poslovanje Društva tijekom 2015. rezultiralo je ostvarenom dobiti u iznosu od **48.640.006 kn** (2014. u iznosu od **19.718.933 kn**).

Dobit ostvarena poslovanjem Društva tijekom 2014. u iznosu od 19.718.933 kn raspoređena je, po odluci Skupštine Društva, na ostale rezerve (vidi Bilješku 29).

HRVATSKA KONTROLA ZRAČNE PLOVIDBE d.o.o., Velika Gorica
BILJEŠKE UZ FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE
za godinu koja je završila 31. prosinca 2015. - nastavak

32. REZERVIRANJA

	Troškovi po sudskim sporovima	Troškovi jubilarnih nagrada i otpremnina	Troškovi stimulativnih otpremnina	Ukupno
	u kn	u kn	u kn	u kn
31. prosinca 2014.	678.500	8.884.026	41.271.380	50.833.906
Dodatna rezerviranja	719.000	70.503.293	-	71.222.293
Iskorištena i ukinuta rezerviranja	(341.000)	-	(41.271.380)	(41.612.380)
31. prosinca 2015.	1.056.500	79.387.319	-	80.443.819

Na dan 31.12.2015. Društvo je iskazalo 80.443.819 kn rezerviranih sredstava po osnovi sudskih sporova, jubilarnih nagrada i otpremnina.

Iskazana rezerviranja odnose se na dodatna rezerviranja za redovne otpremnine i jubilarne nagrade radnika Društva u iznosu od 70.503.293 kn (Odluka direktora Društva sukladno novom Kolektivnom ugovoru iz 2015.) i na ukinuće ranije rezerviranih iznosa za stimulativne otpremnine i jubilarne nagrade radnicima u iznosu od 41.271.380 kn.

Rezerviranja po započetim sudskim sporovima formirana su temeljem procjene rizika i mišljenja odvjetnika.

HRVATSKA KONTROLA ZRAČNE PLOVIDBE d.o.o., Velika Gorica
 BILJEŠKE UZ FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE
 za godinu koja je završila 31. prosinca 2015. - nastavak

33. DUGOROČNE OBVEZE

	Kamatna stopa	31. prosinca 2015. u kn	31. prosinca 2014. u kn
<u>Obveze prema bankama i drugim financ. institucijama</u>			
1.European Investment Bank, Luxembourg	3,479-4,99 % ovisno o tranši	32.342.911	44.691.917
2.European Bank for Reconstr. and Develop., London	1,111-4,99 % ovisno o tranši	306.037.577 338.380.488 <u>(54.412.185)</u>	341.210.225 385.902.142 <u>(54.600.499)</u>
Minus: Tekuće dospijeće (vidi Bilješku 35)		283.968.303	331.301.643
Ukupno obveze prema bankama i drugim finansijskim institucijama			
<u>Ostale obveze</u>		10.000	-
Ukupno obveze prema bankama i dr. institucijama		283.978.303	331.301.643

Ostale obveze u iznosu 10.000 kn predstavlja uplata od BDO Croatia d.o.o kao jamstvo za uredno ispunjenje ugovora prema Ugovoru o obavljanju usluga revizije finansijskih izvješća HKZP d.o.o. za 2015. i 2016.

33.1. Promjene u obvezama prema bankama i drugim finansijskim institucijama tijekom godine su, kako slijedi:

	u kn
31. prosinca 2014.	385.902.142
Novi krediti	6.462.647
Otplate	(52.227.888)
Tečajne razlike	(1.756.413)
Minus: Tekuće dospijeće	338.380.488 <u>(54.412.185)</u>
31. prosinca 2015.	283.968.303

**HRVATSKA KONTROLA ZRAČNE PLOVIDBE d.o.o., Velika Gorica
BILJEŠKE UZ FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE
za godinu koja je završila 31. prosinca 2015. - nastavak**

33.2. Dugoročne obveze prema bankama i drugim finansijskim institucijama dospijevaju na plaćanje, kako slijedi:

	u kn
Dospijeće od jedne do dvije godine	54.412.185
Dospijeće od dvije do tri godine	54.412.185
Dospijeće od tri do četiri godine	43.277.745
Dospijeće od četiri i više godina	131.866.188
Ukupno	283.968.303

Kredit Europske investicijske banke temelji se na Ugovoru o financiranju br. 21677 od 12. rujna 2002. na 20.000.000 EUR, (jamac RH). Ova kreditna sredstva su iskorištena za projektiranje, izgradnju i uvođenje poboljšanja usluga kontrole zračne plovidbe u RH, a u cilju održavanja sigurnosnih standarda i povećanja kapaciteta zračnog prostora u skladu s predviđenim porastom zračnog prometa. Rok povrata ovih kreditnih sredstava je svibanj 2025.

Ugovor sa Europskom bankom za obnovu i razvoj br. 42754 zaključen je u 2011. u iznosu od 47.000.000 EUR u svrhu modernizacije sustava za kontrolu zračne plovidbe u RH, u cilju poboljšanja sigurnosti zračnog prometa i povećanja kapaciteta. Od navedenog iznosa do 31. prosinca 2015. povučen je iznos od 45.382.587 EUR, a otplaćeno je 5.299.326 EUR. Rok povrata ovih kreditnih sredstava je svibanj 2023.

34. KRATKOROČNE OBVEZE PREMA BANKAMA I DRUGIM FINANCIJSKIM INSTITUCIJAMA

	31. prosinca	31. prosinca
	2015.	2014.
	u kn	u kn
Tekuće dospijeće dugoročnih obveza (vidi Bilješku 33)		
European Investment Bank, Luxembourg	12.194.866	12.237.071
European Bank for Reconstruction and Development, London	42.217.319	42.363.428
Ukupno	54.412.185	54.600.499

Dospijeće kratkoročnih obveza za kredit EIB i EBRD je u svibnju i studenom. Prvi anuitet za kredit EBRD-a br.42754 je dospio u svibnju 2015. godine. Krediti se uredno otplaćuju prema rokovima dospijeća anuiteta.

**HRVATSKA KONTROLA ZRAČNE PLOVIDBE d.o.o., Velika Gorica
BILJEŠKE UZ FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE
za godinu koja je završila 31. prosinca 2015. - nastavak**

35. KRATKOROČNE OBVEZE PREMA DOBAVLJAČIMA

	31. prosinca 2015.	31. prosinca 2014.
	u kn	u kn
Dobavljači u zemlji	12.009.704	9.465.745
Dobavljači u inozemstvu	14.706.467	21.861.822
Ukupno	26.716.171	31.327.567

Najveći udio u obvezama prema dobavljačima u zemlji u iznosu od 12.009.704 kn odnosi se na:

- Hrvatski Telekom d.d., S&T Hrvatska d.o.o., Odašiljači i veze d.o.o., KING ICT d.o.o., Međunarodna zračna luka Zagreb d.d., Hedom d.o.o., Frigomotors d.o.o., Obzor putovanja d.o.o., Tehno - elektro d.o.o., Microlink d.o.o. i Flamtron d.o.o.

Najveći udio u obvezama prema dobavljačima u inozemstvu u iznosu od 14.706.467 kn odnosi se na:

- Thales Electronic Systems GMBH, Thales ATM, Indra Sistemas S.A., LFV, Telvent (Schneider Electric), Park Air Systems Ltd, Smatsa, Comsoft GMBH.

Sve obveze prema dobavljačima u zemlji i inozemstvu uredno se podmiruju u rokovima dospijeća.

36. KRATKOROČNE OBVEZE PREMA ZAPOSLENICIMA

	31. prosinca 2015.	31. prosinca 2014.
	u kn	u kn
Obveze prema radnicima	35.943	87.302
Obveze za neto plaće	18.008.351	18.718.667
Ostale obveze	8.000	48.000
Ukupno	18.052.294	18.853.969

Obveze za neto plaće odnose se na plaću za mjesec prosinac tekuće godine koja je isplaćena u mjesecu siječnju naredne godine. Obveze prema radnicima odnose se na obveze za nadoknadu troškova službenog puta, za nadoknade plaća koje se refundiraju od HZZO-a i ostale obveze prema radnicima.

HRVATSKA KONTROLA ZRAČNE PLOVIDBE d.o.o., Velika Gorica
BILJEŠKE UZ FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE
za godinu koja je završila 31. prosinca 2015. - nastavak

37. KRATKOROČNE OBVEZE ZA POREZE, DOPRINOSE I SLIČNA DAVANJA

	31. prosinca	31. prosinca
	2015.	2014.
	u kn	u kn
Obveze za poreze i pritez	9.506.968	9.508.754
Obveza za porez na dobit	12.272.081	13.013.055
Obveze za doprinose	11.573.283	11.744.279
Ostale obveze i slična davanja	371.617	328.916
Ukupno	33.723.949	34.595.004

Obveza za porez na dobit u iznosu od 12.272.081 kn sastoji se od obveze po obračunu u iznosu od 22.763.866 kn umanjeno za uplaćene akontacije u 2015. u iznosu od 10.491.785 kn.

Obveze za poreze, pritez i doprinose odnose se na plaću za mjesec prosinac tekuće godine koja je isplaćena u mjesecu siječnju naredne godine.

38. KRATKOROČNE OSTALE OBVEZE

	31. prosinca	31. prosinca
	2015.	2014.
	u kn	u kn
Obveze za kamate	630.957	771.400
Ostale obveze	5.012.009	5.086.443
Ukupno	5.642.966	5.857.843

Obveze za kamate s danom 31.12.2015. sastoje se od kamata po kreditima prema: EIB u iznosu od 135.856 kn, prema EBRD u iznosu od 359.426 kn te obveza za kamatu po sudskim sporovima u iznosu od 135.675 kn.

Ostale obveze u iznosu od 5.012.009 kn najvećim dijelom proizlaze iz multilateralnog odnosa Društva i Hrvatske agencije za civilno zrakoplovstvo, Državne uprave za zaštitu i spašavanje te Eurocontrola, a temeljem sudjelovanja u Eurocontrolovom sustavu obračuna rutnih naknada.

39. ODGOĐENO PLAĆANJE TROŠKOVA I PRIHOD BUDUĆEG RAZDOBLJA

Pasivna vremenska razgraničenja u iznosu **15.246.416 kn** (31.prosinca 2014. u iznosu od **12.491.648 kn**) u najvećem dijelu se odnose na kratkoročno rezerviranje sredstava za neiskorištene godišnje odmore radnika u iznosu od 11.110.984 kn, ostale odgođene prihode budućeg razdoblja u iznosu od 847.694 kn, a koji se odnose na zaprimljenu gratis opremu od dobavljača Computech d.o.o. P-2011-07 Program modernizacije IP mreže, te ostale odgođene prihode po projektu CEF 2014 COOPANS Build u iznosu od 2.842.524 kn (za troškove financiranja naših radnika na razvojnim projektima dostavljen od strane koordinatora-Austrocontrol), po projektu TOPLINK (na temelju ugovora Framework Partnership Agreement) u iznosu od 177.381 kn i po projektu SESARDM u iznosu od 236.289 kn.

HRVATSKA KONTROLA ZRAČNE PLOVIDBE d.o.o., Velika Gorica
BILJEŠKE UZ FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE
za godinu koja je završila 31. prosinca 2015. - nastavak

40. IZVANBILANČNI ZAPISI

	31. prosinca 2015. u kn	31. prosinca 2014. u kn
Eurocontrol - oprema za ETFMS	147.626	147.626
Ulaganja u materijalna prava	416.297	417.738
Jamstva od dužnika kao instrument plaćanja	24.804.121	28.958.303
Primljene zadužnice	5.960.010	3.895.000
Izdane zadužnice	361.227.219	361.849.137
Ukupno	392.555.273	395.267.804

Najznačajniji dio vrijednosti vanbilančne evidencije predstavljaju izdane zadužnice u iznosu od 361.227.219 kn odnose se na zadužnice i garancije kao instrumente osiguranja plaćanja Društva. Od toga iznos od 358.847.209 kn odnosi se na zadužnice izdane za kredit EBRD-42754, te iznos od 2.380.010 kn kao garancija dobavljačima: INA d.d., Odašiljači i veze, Astra International, HEP-elektra, HEP-opskrba i drugi. Također, značajne vrijednosti su jamstva od dužnika kao instrument plaćanja u iznosu od 24.804.121 kn odnose se na primljena sredstva osiguranja-bankovne garancije izdane u korist Društva sa stanjem na dan 31. prosinca 2015. (a odnose se na domaće i inozemne dobavljače za dobro izvršenje posla po ugovorima) kao i primljene zadužnice u vrijednosti od 5.960.010 kn po naslovu poslovnih odnosa Društva sa dobavljačima roba i usluga.

41. IZVJEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA

Izvještaj o novčanim tokovima za 2015. izrađen je temeljem indirektne metode.

Tijekom 2015. Društvo je ostvarilo ukupnu vrijednost od 36.433.469 kn pozitivnog novčanog toka (2014: 40.193.609 kn negativno). Ovakva vrijednost ukupnih novčanih tokova za 2015. rezultat je:

- a) 159.893.382 kn pozitivnih operativnih novčanih tokova koji su dominantno posljedica:
- ostvarenog poslovnog rezultata prije poreza u visini od 61.274.211 kn te ostvarene samo akumulacije sredstava temeljem ostvarenog troška amortizacije od 101.772.030 kn,
 - neto pozitivnog usklađenja bruto poslovnog rezultata za nenovčane stavke u visini od 35.086.176 kn (prvenstveno se odnose na troškove rezerviranja, kao i otpise odnosno ispravke vrijednosti imovine,i drugo),
 - smanjenja operativnih novčanih tokova temeljem plaćenih kamata i poreza u vrijednosti od 29.160.975 kn,
 - zabilježenih promjena u vrijednosti neto radnog kapitala Društva:
 - smanjenja operativnih novčanih tokova temeljem povećanja kratkoročnih potraživanja za 4.958.278 kn,
 - smanjenja operativnih novčanih tokova temeljem smanjenja kratkoročnih obveza Društva za 5.767.323 kn te,
 - povećanja operativnih novčanih tokova temeljem smanjenja salda zaliha za 1.647.540 kn,

- b) 82.149.425 kn negativnih novčanih tokova iz investicijskih aktivnosti
koji su sukladno planu provedbe COOPANS/CroATMS i ostalih investicijskih projekata dominantno rezultat investicijskog ciklusa u dugotrajnu materijalnu i nematerijalnu imovinu (61.598.516 kn negativno) kao i što su posljedica dodatnih neto angažiranih sredstava u obliku kratkoročne kamatonosne imovine u visini od 24.001.474 kn. Ostalih 3.450.565 kn odnosi se na ostale zabilježene pozitivne novčane tokove iz investicijskih aktivnosti;
- c) 41.310.488 kn negativnog novčanog toka iz finansijskih aktivnosti
koji su u najvećoj mjeri obilježeni u vrijednosti neto otplaćenih glavnica kredita (umanjeno za sredstva duga dodatno povučena tijekom godine).

42. UPRAVLJANJE RIZICIMA

Društvo nadzire i upravlja rizicima značajnim za njegovo poslovanje – tržišnim rizikom, kreditnim rizikom, te drugim rizicima.

42.1 Financijski rizik

Financijski rizici proizlaze iz različitih finansijskih transakcija, no, uzmemli u obzir da svi rizici imaju prije ili kasnije finansijske učinke, možemo reći da su svi rizici posredno finansijski. Financijski rizici u užem smislu, koje Društvo nadzire i kojima upravlja, su rizik likvidnosti, valutni i kamatni rizik.

42.2 Tržišni rizik

Društvo posluje na jedinstvenom europskom tržištu usluga u zračnoj plovidbi, u konkurenciji drugih pružatelja usluga iz država članica EUROCONTROL-ovog sustava rutnih i terminalnih naknada. Pravni okvir unutar kojeg Društvo posluje čini skup međunarodnih i nacionalnih propisa, koji se primjenjuju u obavljanju temeljne djelatnosti Društva i od kojih su za sustav financiranja najznačajniji: Odluka Vlade Republike Hrvatske od 27.12.1996. o pristupanju Međunarodnoj konvenciji o suradnji na sigurnosti zračne plovidbe - EUROCONTROL iz 1960. (u dalnjem tekstu: Konvencija), s protokolima iz 1970., 1978., i 1981 i Mnogostranom sporazumu o rutnim naknadama iz 1981. (Multilateral Agreement relating to Route Charges); Međunarodni ugovori: 14/1996; (u dalnjem tekstu: Mnogostrani sporazum) kojom je Republika Hrvatska postala članicom EUROCONTROL-ovog sustava rutnih naknada (u dalnjem tekstu: EUROCONTROL-ov sustav), kao i sama Konvencija i Mnogostrani sporazum.

Slijedom članstva u EUROCONTROL-ovom sustavu, RH primjenjuje Uredbe Europske komisije i propise EUROCONTROL-a koji se odnose na sustav rutnih i terminalnih naknada.

**HRVATSKA KONTROLA ZRAČNE PLOVIDBE d.o.o., Velika Gorica
BILJEŠKE UZ FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE
za godinu koja je završila 31. prosinca 2015. - nastavak**

Uredba Europske komisije 1794/2006 i Uredba 1191/2010 koja ju mijenja, Pravilnik o utvrđivanju rutnih i terminalnih naknada (NN 91/2013, u dalnjem tekstu: Pravilnik), kao i referentni dokumenti EUROCONTROL-a: „Načela utvrđivanja baze troškova rutnih naknada i izračuna naplatne jedinice“, „Vodič za sustav rutnih naknada“ i „Uvjeti primjene sustava rutnih naknada i uvjeti plaćanja“, propisuju referentna pravila funkciranja navedenog EUROCONTROL-ovog sustava, uključujući i njegove subjekte.

Navedeni propisi nalažu Društvu uspostavljanje baze troškova za rutne i terminalne usluge za svaku poslovnu godinu, prognoziranje zračnog prometa i formiranje jedinične cijene usluga (unit rate) po kojoj se korisnicima pružene usluge naplaćuju.

Promet, kao čimbenik tržišnog poslovanja značajan je s aspekta ostvarenja planiranih prihoda, održavanja potrebne likvidnosti i stabilnosti finansijskog i poslovnog sustava. Tržišni rizik prometa dodatno je aktualiziran s obzirom da je od 1.1.2015. Društvo obveznik primjene „determined cost“ modela nadoknade troškova poslovanja sukladno uredbi 391/2013. Stoga je, pored učinkovite kontrole i planiranja troškova, od najvećeg značaja točno prognoziranje - planiranje zračnog prometa, kao faktora koji određuje jedinične cijene usluga i godišnji prihod Društva.

42.3 Kamatni rizik

Kamatni rizik je rizik od promjene vrijednosti finansijskog instrumenta uslijed promjene tržišnih kamatnih stopa u odnosu na kamatne stope koje se primjenjuju na finansijski instrument. Rizik novčanog toka je rizik od moguće promjene kamatnog troška određenog finansijskog instrumenta tijekom vremena. Nije bilo značajnijih promjena utjecaja kamatnog rizika na poslovanje Društva.

42.4 Kreditni rizik

Kreditni rizik je rizik da druga ugovorna stranka neće izvršiti svoje finansijske obveze, te će time uzrokovati finansijske gubitke Društvu. Imovina koja potencijalno može izložiti Društvo kreditnom riziku sastoji se uglavnom od raspoloživog novca i novčanih ekvivalenta i potraživanja od kupaca. Potraživanja od kupaca usklađena su za iznos ispravka sumnjivih i spornih potraživanja. Nije bilo značajnijih promjena utjecaja kreditnog rizika na poslovanje Društva.

42.5 Valutni rizik

Službena valuta Društva je hrvatska kuna. Međutim, određene transakcije u stranim valutama preračunavaju se u hrvatske kune primjenom valutnih tečajeva koji su važeći na datum bilance / izvještaja o finansijskom položaju, te je slijedom toga, Društvo potencijalno izloženo rizicima promjene valutnih tečajeva. Nastale tečajne razlike knjiže se u korist ili na teret izvještaja o sveobuhvatnoj dobiti, ali ne utječu na tijek novca.

HRVATSKA KONTROLA ZRAČNE PLOVIDBE d.o.o., Velika Gorica
BILJEŠKE UZ FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE
za godinu koja je završila 31. prosinca 2015. - nastavak

42.6 Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti je rizik da Društvo neće biti u mogućnosti ispuniti svoje financijske obveze drugoj ugovornoj strani.

Društvo upravlja rizikom likvidnosti na način da kontinuirano prati i analizira predviđeni i stvarni novčani tijek na osnovi dospjelosti financijskih obveza, te održavanjem odgovarajućih iznosa gotovog novca i depozita, kako bi se pokrili neočekivan novčani izdatci.

42.7 Rizik supsidijarne odgovornosti

Društvo nije izloženo riziku supsidijarne odgovornosti.

42.8. Rizik upravljanja kapitalom

Omjer neto duga i glavnice (koeficijent financiranja) je, kako slijedi:

	31.prosinca 2015. u kn	31.prosinca 2014. u kn
Obveze po kreditima	338.380.488	385.902.142
Financijske obveze	338.380.488	385.902.142
Minus: Novac u banci i blagajni	(147.093.936)	(110.660.467)
Neto dug	191.286.552	275.241.675
Glavnica (kapital i rezerve)	521.408.730	472.768.724
Omjer neto duga i glavnice	0,37	0,58

42.9. Rizik poslovanja s financijskim instrumentima

	31.prosinca 2015. u kn	31.prosinca 2014. u kn
Ostala dugotrajna financijska imovina	45.810	45.969
Kratkotrajna potraživanja od povezanih društava i kupaca	111.851.595	109.445.350
Ostala kratkotrajna financijska imovina	214.935.526	191.665.307
Ostala kratkotrajna potraživanja	2.632.999	2.647.181
Novac u banci i blagajni	147.093.936	110.660.467
Financijska imovina	476.559.866	414.464.274
Obveze po kreditima	338.380.488	385.902.142
Obveze prema povezanim društvima i dobavljačima	26.716.171	31.327.567
Ostale obveze	57.419.209	59.306.816
Financijske obveze	422.515.868	476.536.525

43. DOGAĐAJI POSLIJE DATUMA BILANCE / IZVJEŠTAJA O FINANCIJSKOM POLOŽAJU

Nakon datuma Bilance / Izvještaja o finansijskom položaju nije bilo događaja koji bi značajno utjecali na godišnje finansijske izvještaje Društva za 2015. godinu, koji bi, slijedom toga, trebali biti objavljeni.

44. SASTAVLJANJE I ODOBRAVANJE FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA

Finansijske izvještaje iznijete na prethodnim stranicama sastavila je i odobrila njihovo izdavanje Uprava Društva dana 20. svibnja 2016.

Za HRVATSKA KONTROLA ZRAČNE PLOVIDBE d.o.o., Velika Gorica:

Dragan Bilać, Direktor Društva



 HRVATSKA KONTROLA
ZRAČNE PLOVIDBE d.o.o.
VELIKA GORICA